

UNIVERSITAT DE
BARCELONA

Llengua i Escola: Representacions i usos lingüístics a partir del model de conjunció en català

Autora: Núria Selga i Basomba

Director: Albert Bastardas i Boada

Tutor: Xavier Laborda i Gil

Treball de Fi de Grau. Lingüística
Facultat de Filologia. Curs 2015/2016
Barcelona, 3 de juny de 2016

ÍNDEX

0. Resum	3
1. Introducció	4
2. Hipòtesi i objectius	5
3. Marc teòric	6
4. Metodologia	11
5. Anàlisi	
5.1. Composició sociodemogràfica del barri	13
5.2. Composició sociolingüística del Centre	17
5.3. Anàlisi del treball de camp	19
6. Conclusions	40
7. Bibliografia	42
8. Annexos	44

Resum

El model de conjunció en català, introduït al sistema escolar de Catalunya l'any 1978, té dos objectius principals: la bilingüització de la totalitat de la població escolar i la promoció de l'ús de la llengua pròpia i tradicionalment minoritzada. La finalitat d'aquest treball és conèixer com incideix el model de conjunció en català en les representacions i usos lingüístics així com les dinàmiques sociolingüístiques que es generen entre els joves en edat escolar. Els resultats indiquen que el model educatiu permet el manteniment del català entre els seus parlants nadius i estableix generalment el català com a llengua de relació habitual entre l'alumnat dins l'escola, sigui quina sigui la seva llengua familiar. Tot i així, fora de l'àmbit educatiu el castellà continua predominant i un dels factors que ho fomenta són els hàbits d'ús, que acaben afavorint el castellà tot i l'augment de la competència escolar en català.

Paraules clau: *model de conjunció en català, hàbits d'ús, canvi de codi, escola, Catalunya*

Abstract

The model of conjunction in catalan, first introduced in the catalan educational system in 1978, has two main purposes: the bilingualization of the entire school population and the promotion of the own language and traditionally minorized. The aim of this paper is to know the incidence of the catalan model conjunction in the representations and linguistic uses, as well as, the sociolinguistic dynamics generated among schoolchildren. The results point out that the educational system permits the maintenance of the catalan language among its native speakers and establishes the catalan as the language of common use among the pupils, regardless of their home language. However, outside the educational system, spanish is still predominant. One of the factors that foments this reality is hàbits of usage, which end up favouring spanish, despite the increased educational competences in catalan.

Keywords: *model of conjunction in Catalan, habits of usage, code switching, school, Catalonia*

1. Introducció

El model lingüístic escolar impulsat per la Generalitat de Catalunya és, des de l'any 1978, el 'model de conjunció en català'. Els objectius d'aquest model són tant la bilingüïtzació de la totalitat de la població escolar com la promoció de l'ús de la llengua pròpia i tradicionalment minoritzada (F.X Vila, 1998). Les competències lingüístiques de l'alumnat es mesuren a través d'una avaluació de diagnòstic, centrada en les competències bàsiques del currículum, però l'ús de la llengua catalana com a eina de relació de l'alumnat dins i fora dels centres escolars no es té en compte.

Aquest petit treball pretén obrir interrogants respecte els hàbits i actituds lingüístiques d'un grup de joves que assoleixen les competències adequades a través del model de conjunció en català però que, alhora, aquest model no en garanteix el seu ús en les dinàmiques sociolingüístiques.

El tema central d'aquest estudi és la comprensió de les dinàmiques que es generen entre uns individus d'una edat concreta, dins d'un mateix àmbit sociodemogràfic amb diferents llengües i entorns familiars però que han estat educats dins un mateix sistema escolar. Les competències, les conductes, actituds, usos i representacions lingüístiques dels individus variaran a través de les influències rebudes per les polítiques lingüístiques oficials i sobretot l'entorn, però volem saber com influeix el model lingüístic català en els seus usos i representacions.

2. Pregunta d'investigació i objectius

Enmig d'un procés d'anàlisi en què normalment el poder polític sol decidir el model lingüístic d'ensenyament, aquest treball es proposa escoltar i analitzar sociolingüísticament un grup de joves d'entre 13 i 15 anys, alumnes de l'Escola Voramar, situada al barri del Poblenou de Barcelona. La fita principal serà veure què els determina el comportament i què ha determinat les seves representacions lingüístiques en el procés de socialització.

Pregunta d'investigació: Com contribueix el sistema educatiu català a les representacions i usos lingüístics de l'alumnat?

A partir d'un total de 10 entrevistes amb guió semidirigit aquest treball es proposa concretament 4 objectius fonamentals:

- a. Radiografiar les biografies lingüístiques dels informants analitzats, és a dir, fer un perfil sobre els usos que fan i han fet de les llengües al llarg del seu procés de socialització.
- b. Conèixer com s'enfronten a una societat com a mínim bilingüe i quines són les seves motivacions en l'ús del català i el castellà.
- c. Inferir en les seves actituds sobre la situació sociolingüística de Catalunya i esbrinar si el sistema educatiu català contribueix a les seves representacions lingüístiques.
- d. Esbrinar el perquè dels efectes - positius o negatius- que pugui tenir el sistema escolar sobre l'ús del català i com es produeix aquest fet, és a dir, a través de quins mecanismes.

3. Marc teòric

A l'hora d'abordar el tema que ens ocupa cal tenir en compte tres grans aspectes. En primer lloc, les normes que regulen l'ús lingüístic; en segon lloc, el model lingüístic escolar i, en tercer lloc, la diferència entre competències, representacions i usos lingüístics.

Weinreich (1953) utilitza el terme llengües en contacte (languages in contact), quan "dues llengües són usades alternativament per les mateixes persones". Encara que Weinreich es refereix a l'individu com a lloc on es dona el contacte de llengües, pressuposa una comunitat, una unitat de tipus social que permet el funcionament de més d'una llengua. En aquest cas Catalunya és una comunitat en la qual conviuen moltes llengües, i especialment dues estan plenament en contacte per la seva cooficialitat i normalitat de competències i usos per part dels ciutadans.

El concepte de bilingüisme etimològicament fa referència a l'existència de dues llengües i al fet que un individu utilitzi alternativament dues llengües. Els individus que es troben en aquest cas reben el nom de bilingües. El problema apareix quan es comença a parlar de societats o comunitats bilingües o de bilingüisme social, perquè aleshores l'abast del concepte passa de descriure una realitat individual a descriure una realitat social.

El que ens interessa per aquest estudi és observar individus bilingües o membres d'una comunitat on hi ha contacte de llengües i fixar-nos en una sèrie de parlants d'aquest tipus de comunitat. Individus que tenen a l'abast més d'una llengua i que poden escollir quina fan servir i, per tant, també canviar de llengua. Però tal i com molts autors han indicat, la selecció de la llengua (language choice) no és pas arbitrària i volguda, sinó que hi ha unes normes d'ús acceptades i compartides per la comunitat, que s'han anat forjant amb el pas dels anys.

Segons Bastardas (2000), el context es perfila com un element molt important, ja que és la dimensió on es regularan els usos lingüístics. El comportament i la competència estan sotmesos al context, la qual cosa no significa que és un element suficient en ell mateix, sinó condicionador.

L'alternança de codi (code-switching) és l'ús alternat de dues o més llengües per part d'un individu o part de grups d'individus bilingües. L'alternança pot anar més lligada a l'ús lingüístic, on hi ha una relació directa entre la situació o àmbit i l'ús d'una o una altra llengua; o pot ser una alternança que no depèn tant del context sinó de la intencionalitat del parlant. En funció de les experiències del parlant en les llengües que domina, el context i la intencionalitat, l'individu farà ús d'una llengua o d'una altra.

Model de conjunció en català

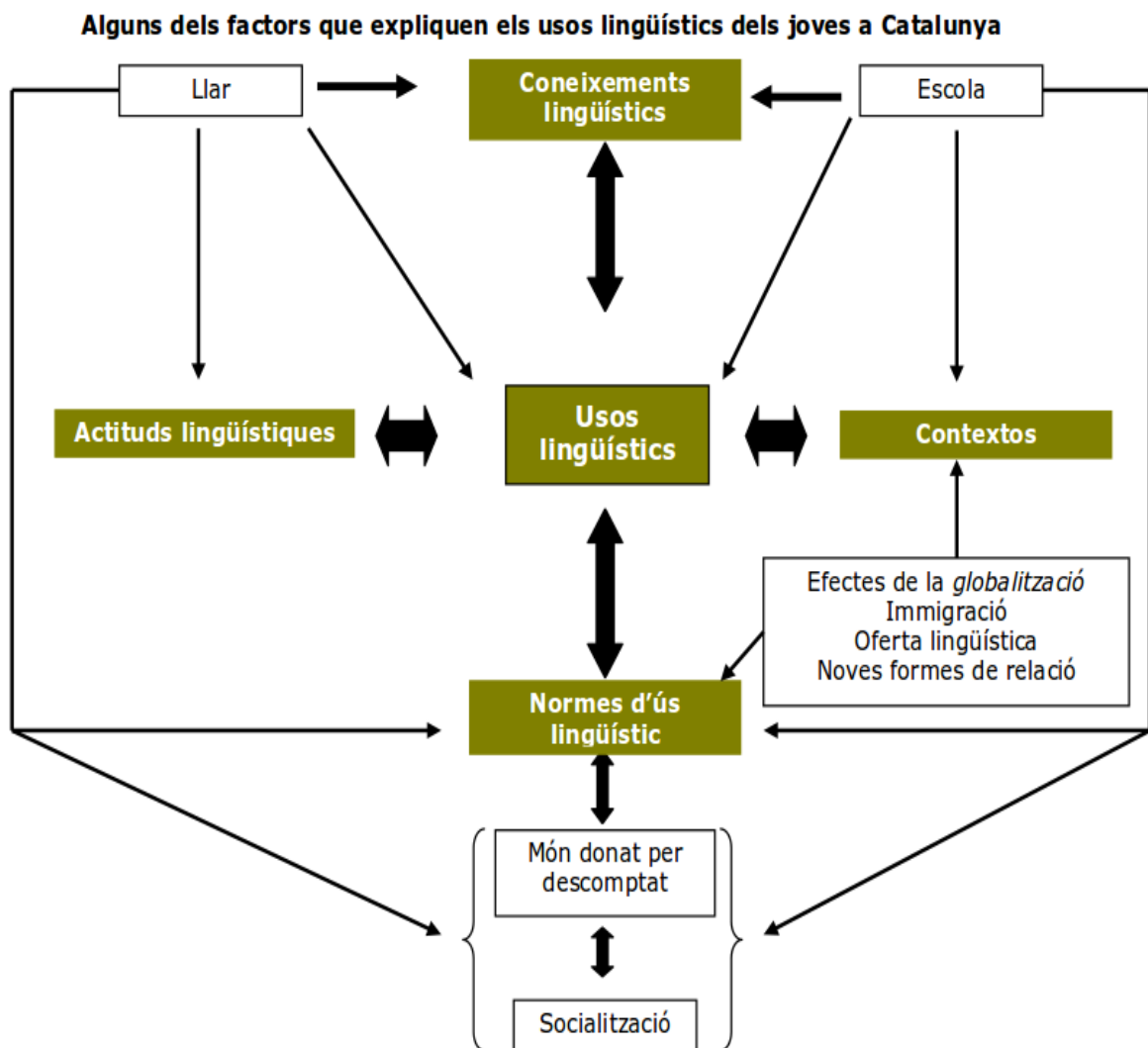
Pel que fa a Catalunya, el model lingüístic escolar (Model de conjunció en català) és un dels puntals que garanteix la bilingüització de la totalitat de la població. A partir de la Llei de normalització lingüística del Parlament de Catalunya (1983) i amb la Llei de política lingüística (1998) s'estableix que els objectius del model escolar són, d'una banda, la bilingüització general de la totalitat de la població escolar i, d'una altra, la promoció de l'ús de la llengua pròpia i tradicionalment minimitzada a Catalunya (Vila, 1998). El model es basa en l'escolarització conjunta de l'alumnat amb independència de la seva primera llengua i en l'ús del català com a llengua vehicular normal de l'ensenyament (Vila, 2000).

Avui dia es pot afirmar el coneixement de català entre els joves i adolescents ha incrementat significativament respecte generacions anteriors pel que fa a les quatre habilitats d'entendre, saber parlar, saber llegir i saber escriure (Vila, 2005). De totes maneres diversos estudis recents coincideixen a assenyalar mancances importants en la competència lingüística de la població escolar catalana. Però tot i no assolir-se de manera òptima, comprovem que hi ha una forma de comprovar les competències en català de l'alumnat a través de les proves d'avaluació diagnòstica.

Un altre dels objectius del model de conjunció en català en la seva implantació és aconseguir que el català fos una eina d'enfortiment i de cohesió socials i promoure'n l'ús com a llengua pròpia i tradicionalment minoritzada. Trobem que aquest objectiu és més dubtós que s'hagi assolit, ja que malgrat el coneixement de català no es té constància que s'assoleixin els usos en aquesta llengua.

Segons Vila (1998), la societat catalana ha rebutjat tant la desaparició del català com la possibilitat que aquesta llengua es converteixi en la llengua d'un grup ètnic més dels que habiten en un territori autònom. La política lingüística catalana aspira, per tant, a fer que el català formi part del repertori comunicatiu i dels valors bàsics de la totalitat de la població. Per aconseguir-ho, i vist el predomini social del castellà a Catalunya, el model de conjunció en català privilegia la llengua històrica de la comunitat catalana i la converteix en el vehicle d'instrucció principal.

Coneixement, usos i representacions lingüístiques

(Torrijos 2008)

La sociolingüística distingeix acuradament entre coneixements, usos i representacions (Boix i Vila 1998). Els coneixements fan referència a la capacitat de servir-se d'una llengua, i poden adquirir-se per la via de l'adquisició com a primera llengua o segona llengua. L'ús lingüístic fa referència a la posada en pràctica de les capacitats lingüístiques: l'ús i el coneixement estan estretament relacionats però cal distingir els dos conceptes, ja que pot donar-se coneixement sense ús. Les representacions o ideologies lingüístiques tenen a veure amb les actituds, valoracions, idees i creences relacionades amb cada llengua («és bonica», «és útil», «és la meva», etc.) i estan lligades amb els coneixements i els usos — la motivació ajuda a aprendre i la valoració positiva empeny a usar —, però corresponen a nivells d'anàlisi diferents.

Tal i com es pot veure al gràfic de Torrijos (2008), les actituds, els usos i els contextos ocupen una posició intermèdia entre el coneixement lingüístic i les normes d'ús lingüístic. Les actituds són un producte de la interiorització de les normes socials i uns constructes hipotètics que estan relacionats amb les conductes o respostes verbals dels individus (Boix, 1993).

Les tries lingüístiques no són immutables, sinó que a mesura que la persona creix hi ha espai per a la reconfiguració de les pràctiques lingüístiques, fins i tot d'aquelles relacionades amb un mateix interlocutor. (Rosselló, 2013)

Boix i Vila (1998) asseguren que els models lingüístics que circumden l'infant el proveeixen d'exemples sobre com ha d'emprar el capital lingüístic que té el seu abast. És a dir, que a partir del seu coneixement serà l'entorn el que prendrà com a exemple per utilitzar aquestes habilitats lingüístiques.

La família, els amics, coneguts, els mestres, el barri o l'entorn més proper són models de l'adquisició d'aquestes normes pragmàtiques que regeixen l'ús de les llengües. Segons Rosselló (2002), la constatació d'un model generalitzat comporta finalment la creació d'un *habitus* lingüístic, que a Catalunya acostuma a resoldre's amb els catalanoparlants adoptant el català per a les interaccions amb individus del mateix grup lingüístic, i el castellà per a les interaccions amb els individus dels altres grups lingüístics.

De totes maneres, els *habitus* normalment es caracteritzen per operar a nivell de la inconsciència lingüística i a ser automatitzats (Bastardas, 2000). És a dir, que els individus no es qüestionen les pròpies normes o comportaments lingüístics sinó que ho adapten inconscientment a través d'allò que han vist i adquirit. Per això, segons Bastardas, la modificació dels *habitus* és una tasca tan complicada.

4. Metodologia

La recollida de dades va tenir lloc de gener a març de l'any 2016 i la recerca es basa en entrevistes en profunditat a 10 adolescents i joves d'entre 13 i 15 anys, tots alumnes de l'escola Voramar, situada al barri del Poblenou de Barcelona. Dins del grup escollit hi trobem 4 subgrups diferents: de L1 català, de L1 castellà, Bilingües català-castellà i un cas bilingüe català-anglès.

Característiques sociodemogràfiques dels informants

Llengua	L1	
	Català	4
	Castellà	2
	Bilingüe Cat/Cast	3
	Altres combinacions	1
Edat		
	13	4
	14	3
	15	3
Sexe		
	Nois	6
	Noies	4

L'estudi pren com a objecte d'estudi l'observació i l'entrevista personal amb guió semidirigit i la posterior interpretació qualitativa per explicar les representacions i usos lingüístics dins del grup social analitzat. Es tracta, doncs, d'un estudi englobat dins la microsociolingüística, que utilitza com a base metodològica l'observació intensiva i l'anàlisi qualitativa.

L'entrevista amb guió semidirigit s'ha fet amb l'objectiu d'aconseguir informació exhaustiva i de caire qualitatiu sobre els següents aspectes:

- Història personal de l'informant
- Ús lingüístic per àmbits de la vida (família, escola, fora de l'escola)
- Actituds, representacions i sentiments envers el català i el castellà

S'ha escollit l'entrevista en profunditat perquè és una tècnica que permet interrogar informants d'una manera més o menys estructurada, i aprofundir en els aspectes més rellevants del discurs per arribar a fer una radiografia que ens permetin valorar i interpretar les respostes, i individuar els discursos construïts socialment.

Les entrevistes realitzades van ser estructurades, amb un guió bàsic que actuava com a fil conductor. Els 6 punts bàsics amb què s'han vertebrat les entrevistes han estat els següents:

1. Llengua inicial i usos lingüístics dels familiars
2. Llengua vehicular i usos lingüístics dins l'àmbit escolar
3. Usos lingüístics fora de l'escola, amb coneguts o desconeguts
4. Usos lingüístics intrapersonals
5. Identitat i consciència lingüística
6. Hipotètics usos futurs en l'àmbit educatiu, laboral i familiar

5. Anàlisi de les dades

5.1 Composició sociodemogràfica del barri

Expliquem aquí les característiques sociològiques del barri, cosa fonamental per a qualsevol estudi sociolingüístic -ja sigui macro o micro - per tal de conèixer de la millor manera possible el marc on es desenvolupa la vida dels informants estudiats.

El Poblenou pertany al districte de Sant Martí juntament amb els barris del Clot, el Camp de l'Arpa, el Parc i la Llacuna, la Vila Olímpica, el Poblenou i Diagonal Mar, el Besòs i el Maresme, Provençals del Poblenou, Sant Martí de Provençals i la Verneda i la Pau. L'origen d'aquest barri rau a l'antic municipi de Sant Martí de Provençals, conegut com un dels barris on la seva indústria va produir un alt increment d'habitants sobretot durant el segle XVII, tot i que el segle XIX Poblenou va ser el territori on més concentració industrial hi havia de tot el país.

A partir dels 60 es va produir un procés de desindustrialització, que va comportar que grans solars quedessin lliures i fossin ocupats per noves empreses. L'any 1992 amb els Jocs Olímpics es va iniciar una transformació del barri emprenent un nou projecte que es coneix com a projecte 22@ que es desenvolupa a tot el barri. Actualment és un barri que intenta conservar l'esperit familiar entre els veïns.

Demografia i economia del barri

Segons l'Enquesta de Serveis Municipals 2015, el barri del Poblenou té 27.631 habitants de 18 anys o més. Segons les dades, l'edat mitjana dels residents al districte de Sant Martí és de 50,4, exactament la mateixa que l'edat mitjana del conjunt de la ciutat de Barcelona.

Un 79% dels enquestats al districte de Sant Martí tenen nacionalitat espanyola des de sempre, un 6,5% l'han adquirida i un 3,7% tenen nacionalitat europea. Són dades també

molt semblants a les del conjunt de la ciutat de Barcelona i també del conjunt de Catalunya.

Nacionalitat. 2015

	Espanyola (sempre)	Espanyola (adquirida)	Unió Europea	Altres
Barcelona	78,1%	5,4%	4,6%	11,9%
Sant Martí	79%	6,5%	3,7%	10,8%
Catalunya	Espanyola 86,3%		Estrangera 13,7%	

Font: Idescat 2015 i Enquesta de Serveis Municipals de Barcelona 2015

Pel que fa als estudis, el 43,2% dels habitants del districte de Sant Martí tenen estudis secundaris, el 30,1% tenen estudis universitaris i el 23,9 tenen els estudis obligatoris. Comparat amb la mitjana d'estudis dels ciutadans de Barcelona, els residents de Sant Martí majors de 18 anys tenen més estudis secundaris però menys d'universitaris.

Estudis

	Obligatoris (No finalitzats)	Obligatoris	Secundaris	Universitaris
Barcelona	3,3%	22,3%	37,4%	36,9%
Sant Martí	2,8%	23,9%	43,2%	30,1%
Catalunya(2011)	Primer grau 13,5%	ESO 28,3%	Segon grau 27,9%	Tercer grau 20,3%

Font: Idescat 2011 i Enquesta de Serveis Municipals de Barcelona 2015

Si parlem de la situació laboral, un 41,8% dels enquestats treballen per compte d'altri, un 29,7% són jubilats o pensionistes, un 10,7% estan buscant feina i un 9,8% treballen per compte propi. Si ho comparem amb les dades del conjunt de Barcelona, els majors de 18 anys residents al districte de Sant Martí tenen més percentatge de treballadors per compte d'altri però menys treballadors per compte propi. Un 4,2% dels residents a Sant Martí majors de 18 anys són estudiants, per sota del 5,9% dels barcelonins que estudien.

Pel que fa al lloc de naixement, un 46,6% dels residents a Sant Martí majors de 18 ha nascut a Barcelona ciutat. Un 8,2% ha nascut a la resta de Catalunya, un 23,1% a la resta d'Espanya i un 22,2% ha nascut a l'estranger.

Lloc de naixement

	Barcelona ciutat	Resta Catalunya	Resta Espanya	Estranger
Barcelona	46,6%	9,8%	20,3%	23,2%
Sant Martí	46,6%	8,2%	23,1%	22,2%

	Mateixa comarca	Resta Catalunya	Resta Espanya	Estranger
Catalunya	45,36%	19,33%	18,25%	17,04%

Font: Idescat 2015 i Enquesta de Serveis Municipals de Barcelona 2015

Un 57,8% dels residents al districte de Sant Martí tenen els dos progenitors nascuts fora de Catalunya, el 25,6% tenen els pares nascuts a Catalunya i el 16,6% en tenen un nascut a Catalunya i l'altre fora. El 44% dels enquestats ha viscut sempre a Barcelona i el 38,5% fa més de 10 anys que hi viu.

Pel que fa a la llengua utilitzada pels residents del districte de Sant Martí, el castellà és llengua habitual del 58,1% dels majors de 18 anys, mentre que el 38% és el català. Al conjunt de Barcelona l'ús de català com a llengua habitual s'eleva fins al 41,6% i el de castellà baixa al 54,1%.

Llengua habitual

	Català	Castellà	Altres llengües
Barcelona	41,6%	54,1%	4,2%
Sant Martí	38%	58,1%	3,9%
Catalunya	36,3%	50,7%	4,6%

Font: Idescat 2013 i Enquesta de Serveis Municipals de Barcelona 2015

Si mirem els coneixements lingüístics dels residents de Sant Martí majors de 18 anys, podem veure que el català l'entén el 95,1% dels enquestats, el parla un 76,1% i l'escriu un 59,6%, valors força semblants al coneixement de català del conjunt de la ciutat. Pel que fa al coneixement de castellà, un 100% dels enquestats l'entén, un 100% el parla i un 98,1% l'escriu, dades gairebé idèntiques a la mitjana de ciutadans barcelonins.

Nivell de coneixement de català

	L'entén	El parla	L'escriu
Barcelona	94,9%	76,7%	59%
Sant Martí	95,1%	76,1%	59,6%
Catalunya	95,12%	73,16%	55,70%

Font: Idescat 2011 i Enquesta de Serveis Municipals de Barcelona 2015

Pel que fa al nivell socioeconòmic, un 70,5% dels enquestats tenen un nivell mitjà, un 22,3% baix i un 7,3% alt. Un percentatge una mica més alt en classe mitjana respecte del conjunt de la població barcelonina, que és del 67%, però un percentatge menor en classe baixa (21%) i un de major en classe alta (12%).

5.2 Composició sociolingüística del centre

L'escola Voramar és un centre educatiu concertat per la Generalitat de Catalunya situat al barri del Poblenou de Barcelona. El centre ofereix els cursos d'Educació Infantil, Educació Primària i Educació Secundària Obligatòria i és una escola de dues línies, és a dir, que hi ha

dos grups-classe per a cada curs. En total té 721 alumnes matriculats, repartits entre Infantil (162), Primària (325) i Secundària (234).

Voramar és una escola inclusiva i que dona especial importància a les llengües. L'escola compta amb un Projecte Lingüístic de Centre, que fa un diagnòstic de les llengües al centre educatiu així com també dissenya les línies d'actuació amb la finalitat que el català sigui la llengua usada com a llengua vehicular i eina de cohesió i integració entre tot el personal del centre. L'escola també compta amb una Comissió de Llengües que es dedica a vetllar pel compliment d'aquest Projecte Lingüístic així com impulsar activitats per fer que les llengües del centre siguin un actiu a potenciar.

Amb l'objectiu "no només de facilitar l'accés a les llengües curriculars sinó també ampliar aquest accés a les d'origen de la comunitat com a eines de coneixement i sobretot de convivència", un grup de professors d'infantil, primària i secundària del centre va realitzar una enquesta per conèixer les llengües d'origen dels alumnes de Voramar així com també les llengües que entenen.

	Alumnes que el parlen a casa	Alumnes que l'entenen
Català	374	628
Castellà	259	611
Anglès	33	283
Italià	9	27
Francès	5	85

Alemanys	5	16
Portuguès	3	13
Xinès	4	9
Rus	4	4
Holandès	2	2
Suec	2	3
Búlgar	2	2
Hongarès	1	1
Polonès	1	1
Euskera	1	2
Gallec	1	1

Font: Enquesta d'usos lingüístics Voramar

Tal i com es pot veure a la taula anterior, el català i el castellà són les llengües predominants a l'escola Voramar. Tot i que les dades no ens deixen discernir entre catalanoparlants, castellanoparlants o bé bilingües català-castellà, sabem que el català és llengua familiar de gran part de l'alumnat de Voramar. Com a llengües estrangeres d'origen n'hi trobem una gran varietat, però cadascuna amb poc número de parlants dins del centre.

Gestió de les llengües

El centre educatiu segueix un criteri lingüístic favorable a l'ús del català, no només com a llengua vehicular entre el personal del centre a nivell oral sinó també en rètols, cartells i decoració de l'escola i la documentació elaborada pel centre i la relació amb les famílies és sempre en català. El centre també disposa de programes per tractar la diversitat lingüística i la interculturalitat i fa una avaluació anual per tal de comprovar que s'hagin assolit els objectius en l'ús del català. Voramar treballa explícitament els usos lingüístics de l'alumnat ja que la dimensió plurilingüe i intercultural del currículum planteja continguts relacionats amb els usos socials en un context multilingüe com és el de Catalunya.

5.3 Anàlisi del treball de camp

L'ús real d'una llengua no està tan subjecte a la competència lingüística que es posseeix sinó al propi entorn lingüístic que, en certa manera, condiona la tria de la llengua en cada situació i en cada individu (Erill, Farràs, Marcos, 1992). És per això que cal qüestionar-se, a banda del coneixement i competència lingüístiques, què és el que determina el comportament lingüístic dels escolars catalans. Què determina que utilitzin una llengua o bé un altra a partir del context, la intenció o l'actitud del parlant.

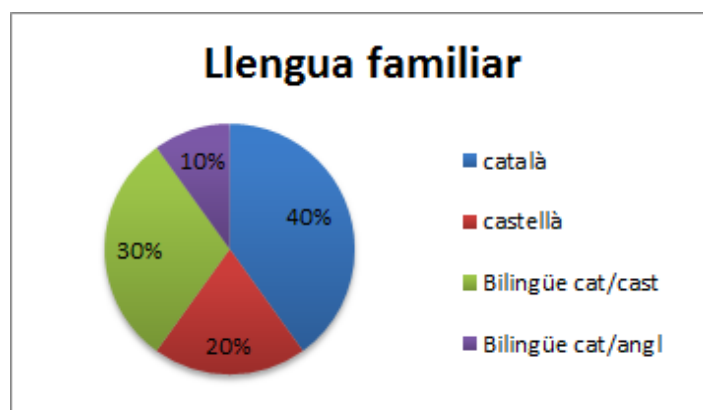
Seguidament es presenten els resultats de l'estudi fet a partir de 10 informants d'entre 13 i 15 anys, alumnes de l'escola Voramar de Barcelona.

Descripció sociolingüística dels informants

Llengua familiar

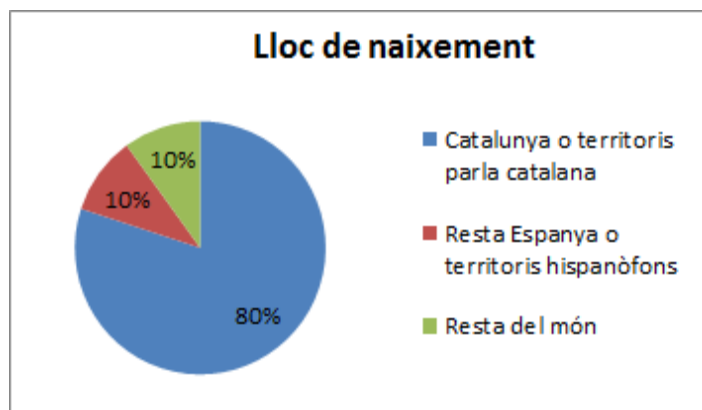
La família és l'agent principal en el procés de socialització primària (Berger i Luckmann 1996), la família és qui dóna les pautes en l'aprenentatge i adaptació a les normes socials establertes amb l'objectiu principal de mantenir el consens social lingüístic i no lingüístic (Mollà 2002).

Els informants participants en aquest estudi són un total de 10, dels quals el 40% són de primera llengua catalana, el 20% de primera llengua castellana, el 30% bilingües català-castellà i un cas (10%) de diferent combinació, en concret, bilingüe català-anglès.

Lloc de naixement

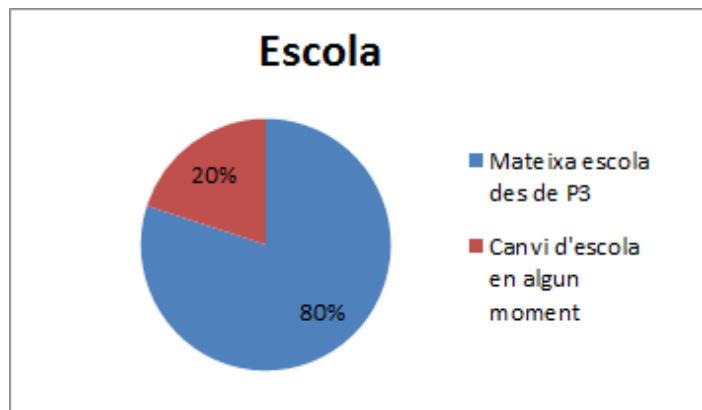
L'origen familiar és determinant en la llengua familiar i alhora en la llengua d'ús habitual dels joves (Torrijos, 2008). En aquest sentit gairebé tots els informants d'aquest estudi han nascut a Catalunya a excepció de dos casos. Un ha nascut a un país de parla castellana (Perú) i va arribar a Catalunya als 7 anys per cursar 2n de primària, i l'altre cas va néixer a la Xina, d'on va ser adoptada per una família bilingüe català-anglès quan tenia 2 anys. Tot i que hi ha molts informants que són de segona o tercera generació immigrant, hi ha joves que parlen castellà amb els pares tot i que aquests ja hagin nascut a Catalunya. I és que l'origen dels avis, majoritàriament del sud d'Espanya, marca aquesta tendència. De totes maneres, hi ha casos en què contràriament hi parlen català tot i tenir el castellà com a llengua familiar perquè ja han estat escolaritzats a Catalunya i han adoptat el català com a llengua de transmissió familiar.

Escola

El català és llengua vehicular al model de conjunció en català, predominant actualment a Catalunya, i que posa èmfasi en la no-separació d'alumnes per raó de llengua. Tot i que la recerca duta a terme fins a l'actualitat ha permès comprovar que el model educatiu català facilita una adquisició de català i de castellà que no és superada pels models d'ensenyament en castellà o amb un ús paritari de català i castellà com a llengües de docència (X.Vila, 1998), l'entorn i la composició sociolingüística del centre influeixen en l'eficàcia del model de conjunció en català com a model d'enriquiment per aquells infants que tenen el castellà o altres llengües com a llengua familiar.

Cada centre educatiu té una composició sociolingüística diferent, que influeix en les contribucions del model de conjunció en català. La gran majoria dels informants entrevistats van a la mateixa Escola Voramar des del parvulari, i alguns anteriorment anaven a una guarderia del barri, d'altres no. Només en dos casos arriben a l'escola a l'etapa d'educació primària (un cas a 2n curs i l'altre a 6è).

Usos lingüístics dins l'escola

El procés de catalanització de l'escola durant les dues dècades ha estat sense cap mena de dubte un dels principals - si no el principal - motor de transformació de la realitat sociolingüística de Catalunya (X.Vila, 1998). De totes maneres, cal plantejar-se com contribueix aquest model en la promoció de l'ús del català, perquè modificar les normes d'ús és difícil i és un procés lent i probablement imperceptible.

En el cas de l'estudi que ens ocupa, veiem que el català és la llengua d'ús habitual dins l'escola independentment de la llengua familiar dels informants. L'escola en aquest sentit dona eines perquè el català sigui la llengua vehicular i d'ús dels alumnes dins l'àmbit educatiu. Hem volgut diferenciar la llengua a l'escola en tres subapartats: la llengua que utilitzen amb el professorat, la llengua que utilitzen amb els companys i la llengua que utilitzen amb la resta de personal de l'escola.

A. Llengua de relació amb el professorat

El model de conjunció en català té la potencialitat d'establir el català com a llengua d'ús habitual entre docents i alumnat de primera llengua no catalana. D'una altra banda, aquest model no transforma els usos lingüístics per ell mateix, sinó que són necessaris altres factors (Bretxa i Parera, 2003).

La llengua de relació entre alumnes i professorat és el català, independentment de la llengua familiar dels informants. S'ha establert el català com a llengua vehicular de l'escola i a excepció de les assignatures de castellà, anglès o altres llengües estrangeres, els informants declaren que el català és sempre la llengua de relació amb els professors del centre. Els professors s'adrecen sempre en català als alumnes i aquests sempre responen en català. La llengua d'origen, en aquest cas, no marca gaire diferències, perquè el català s'ha adoptat a l'escola com a llengua vehicular i de relació, almenys formal, amb el professorat i tot allò que té a veure amb la docència.

- E3 (L1 Català)

“En quina llengua et parlen els professors de l'escola?”

Mm... En català.

I en el cas que et parlin en castellà, amb quina llengua respones?

Vols dir a classe de castellà no? Perquè els profes sempre parlen en català si no és que és classe de castellà o anglès. O sigui, que em parlen català i responc en català, menys si és classe de castellà, que ho faig en castellà”.

- E10 (L1 castellà)

“I amb els mestres? En quina llengua hi parles?”

Els profes sempre parlen en català. De fet a l'escola tot és en català menys les classes de castellà, les d'anglès i les d'alemany.”

- E1 (L1 bilingüe català-castellà)

“I amb els mestres? En quina llengua hi parles?”

Català, perquè com que les assignatures són en català, doncs català”.

- E2 (L1 bilingüe català-anglès)

“I ara amb els professors en quin idioma hi parles?

En català.

Sempre?

Bueno, depèn de quina classe sigui, si és assignatura de castellà castellà, i si és d'anglès doncs anglès”.

B. Llengua de relació entre alumnes

Els *habitus* lingüístics, és a dir, les normes que regeixen l'ús de les llengües, constitueixen un element més de la conducta social i els infants els adquireixen aprehent la realitat que els envolta. Els models lingüístics que circumden els infants, doncs, els proveeixen d'exemples sobre com han d'emprar el capital lingüístic que tenen al seu abast. (De Rosselló, 2013).

L'escola esdevé un factor clau en la tria lingüística dels alumnes, perquè a l'hora d'escollir la llengua que parlaran amb els companys, l'entorn escolar hi té un gran pes. Les dades ens descriuen que Voramar té un context molt catalanoparlant, amb el català com a llengua vehicular entre la majoria d'alumnes, que empren en català per relacionar-se perquè s'han conegut dins d'aquest àmbit.

En general l'entorn escolar afavoreix aquests informants i es relacionen en català amb la majoria dels companys. Tot i així, alguns dels informants declaren parlar en castellà amb alguns companys, generalment amb alumnes de llengua familiar castellana. La majoria d'informants declaren que amb els companys hi parlen català, però en general els bilingües català-castellà i els L1 castellà són els que més fàcilment es relacionen en castellà amb algun company.

- E5 (L1 català)

“I amb els teus companys? En quina llengua hi parles?”

En català. Els nens de la classe que em parlen en castellà els hi responc en castellà, però només un o dos. Amb tots hi parlo en català”.

- E8 (L1 castellà)

“Amb els companys de classe en quina llengua hi parles?”

Mm... bueno, depèn de amb qui... Normalment parlo amb tothom en català, menys si hi ha algun altre nen que a casa també parla castellà, parlem castellà”.

- E1 (L1 bilingüe català-castellà)

“En quina llengua vas començar a parlar amb els teus companys a l'arribar?”

En català, perquè era la llengua que parlàvem a l'escola... i llavors clar, català...

I ara, en quina llengua hi parles?

Bueno com que vam començar a parlar en català doncs en català.

Amb tots?

No, bueno, tots no... ‘a lo millor’ hi ha algun amb qui parlo més castellà però perquè em surt natural, no sé... perquè l'altra persona parla més castellà que no català i clar, llavors parlem castellà. I encara que hi parli en català, quan parlem de sèries o fem bromes, em surten molt més en castellà sempre...”

- E2 (L1 bilingüe català-anglès)

“Amb els companys de classe en quina llengua hi parles?”

Català, sempre en català”.

C. Llengua de relació amb la resta de personal del centre

El comportament lingüístic dels docents divergeix d'una part del personal del centre, moltes vegades extern, que no aplica cap comportament lingüístic específic. L'interlocutor (alumnes) convergeix amb aquest personal del centre amb la llengua amb la qual s'hi adrecen. Per tant, els informants parlen en català generalment amb tot el personal que

treballa al centre, però amb una excepció força generalitzada: el personal de neteja. Independentment de la llengua familiar dels alumnes, la llengua de relació amb el personal de neteja és sempre el castellà. Pel que fa a la resta de personal, la llengua que els informants associen al centre és el català i hi solen parlar en aquesta llengua.

- E7 (L1 català)

“En quina llengua parles amb la resta de gent que treballa a l'escola? (Monitors d'extraescolars, de menjador, dones de la neteja...)”

En català... bueno, menys les dones de la neteja m'he donat compte que sí que parlen castellà. No hi parlo molt però si els hi contesto ho faig en castellà”.

- E8 (L1 castellà)

“I amb la resta de gent que treballa a l'escola, en quina llengua hi parles? (Monitors d'extraescolars, de menjador, dones de la neteja...)”

Català, a l'escola gairebé tot és en català, és com entrar en una altra dimensió i aquí tot és català i a casa i al carrer sempre en castellà”.

- E6 (L1 bilingüe català-castellà)

“I la resta de personal de l'escola, amb quina llengua hi parles? (monitors de menjador, professors d'extraescolars, conserges, dones de la neteja...)”

En català amb tots... bueno, professors i monitors sempre m'han parlat en català. Però les dones de la neteja sempre m'han parlat en castellà, deuen ser de fora o no sé... i sempre m'han parlat en castellà, així que hi parlo en castellà”.

- E2 (L1 bilingüe català-anglès)

“I la resta de personal de l'escola, amb quina llengua hi parles? (monitors de menjador, professors d'extraescolars, conserges, dones de la neteja...)”

Jo diria que amb tothom en català sempre... vaja, crec que sempre parlo en català a l'escola”.

Les normes d'ús lingüístic

Les normes d'ús socials o col·lectives serien aquelles que determinen uns usos lingüístics per a cada ocasió i context socialment coneguts i reconeguts. Segons Torrijos (2008), aquestes són les que determinen certs comportaments classificats per la societat catalana, com per exemple la convergència lingüística cap al castellà de les persones catalanoparlants. Els joves aprenen aquestes normes d'ús en el procés de socialització, a la família i a l'escola entre d'altres. Per altra banda, trobem les normes d'ús interpersonals, que determinen els usos lingüístics en cada relació concreta amb cadascun dels membres de la família, amics, companys i coneguts. Els joves no són una excepció en aquest cas i declaren que quan hi ha uns usos lingüístics adquirits amb qualsevol persona coneguda, aquests són molt difícils de canviar (Torrijos, 2008).

Usos interpersonals

Fora de l'àmbit escolar, la llengua que fan servir els informants amb els amics, coneguts o fins i tot desconeguts varia força depenent de la seva llengua familiar. Si fins ara havíem parlat de l'escola, on tots els seus 'inputs' eren en català i independentment de la seva llengua familiar la llengua de relació era generalment el català, fora de l'escola la realitat canvia.

Això ens dóna una pista de l'ús real del català en les dinàmiques sociolingüístiques. El gran pes del català en l'àmbit escolar es contraposa amb la predominància del castellà fora d'aquest àmbit.

Quan els informants s'han de relacionar amb amics de fora de l'escola, és a dir, gent que no han conegut dins l'àmbit escolar, veiem que la llengua de relació canvia força respecte la llengua que reconeixen emprar amb els companys de classe. En el cas dels L1 català, tot i que tenen tendència sempre a fer servir més el català que la resta, també asseguren parlar en castellà amb alguna part de coneguts. Pel que fa als L1 castellà, declaren que amb els amics que tenen fora de l'escola hi parlen majoritàriament en castellà i els bilingües català-castellà alternen el català i el castellà depenent del context i l'interlocutor.

- E4 (L1 català)

“Amb quina llengua parles amb els teus amics?”

Mm.. en català.

Amb tots?

Bueno, n'hi ha amb alguns que són de família castellana i aleshores els hi parlo sense pensar en castellà, i amb altres que els hi parlo català.

Quan us veu conèixer veu decidir parlar en castellà?

No, no sé... va sortir així i aleshores sempre s'ha quedat així”.

- E8 (L1 castellà)

“Fas servir el català fora de l'escola?”

No... no el faig servir per res més a part de l'escola. Però tinc amics que sí, que com que a casa parlen català llavors els hi serveix més perquè amb tothom hi parlen català”.

- E10 (L1 castellà)

“Tens amics fora de l'escola? Amb quina llengua hi parles?”

Sí, en castellà quasi amb tots. Amb els de l'escola parlo en català però els que tinc fora, sempre en castellà”.

- E1 (L1 bilingüe català-castellà)

“Tens amics fora de l'escola? Amb quina llengua hi parles?”

Sí... doncs depèn... a vegades en castellà i a vegades en català. Majoritàriament en castellà. Però és que depèn, com que són amics dels meus pares i entre ells parlen castellà doncs els seus fills i jo parlem castellà normalment”.

- E9 (bilingüe català-castellà)

“Per a què fas servir el català fora de l'escola?”

Com que estic acostumat a parlar en català a l'escola coses d'aprenentatge i això doncs estic més acostumat a les coses que es tracten d'aprendre doncs de fer-ho en català. A fora el faig servir amb la meva mare i la família de part de mare, els amics d'escacs. A part d'això, la resta quasi tot en castellà sempre”.

Veiem que l'escola és un element socialitzador molt fort que determina en gran part el comportament lingüístic dels informants, però fora de l'àmbit escolar hi predominen altres dinàmiques i en gran part el castellà. Fins i tot aquells que es declaren molt partidaris de fer servir el català, per exemple, i que asseguren que fan servir sempre el català amb tothom tant dins com fora de l'escola, podem veure en els següents exemples que a l'hora de dirigir-se a un desconegut ho solen fer en castellà.

- E5 (L1 català)

“Tu quan vas a comprar amb quina llengua t'hi adreces?”

Depèn de si el venedor parla català o castellà.

I si no l'has vist mai abans i no saps si sap català o no, amb quina llengua t'adreces?”

En castellà, sí, perquè així m'asseguro. Però normalment ja conec a les botigues que vaig i ja sé si he de parlar en castellà o en català”.

- E7 (L1 català)

“Quan et trobes algú que no coneixes amb quina llengua t'hi adreces?”

En castellà.

Per què?”

Perquè és la llengua que es parla més i clar, és més fàcil que se sàpiga i no ho hagi de repetir...”

- E8 (L1 castellà)

“Quan et trobes algú que no coneixes amb quina llengua t'hi adreces?”

Al carrer en castellà, sempre. Si és a l'escola potser en català...”

- E9 (L1 bilingüe català-castellà)

“Quan et trobes algú que no coneixes amb quina llengua t'hi adreces?”

En castellà, sempre. Bueno menys si vaig amb la meva mare, que com que hi parlo en català doncs llavors pregunto en català al venedor o el que sigui...”

- E1 (L1 bilingüe català-castellà)

“Quan et trobes algú que no coneixes amb quina llengua t’hi adreces?”

Mmm... en castellà, perquè és com més internacional i a més, així segur que m'entenen. És més còmode sinó hauria de canviar depèn de amb qui...”

- (L1 bilingüe català-anglès)

“Quan t’adreces a algú per primera vegada en quina llengua ho fas?”

Intento començar en català i si no m'entenen, doncs continuo en castellà”.

Usos intrapersonals

La llengua amb la què els alumnes declaren pensar és majoritàriament la seva llengua familiar. En el cas dels bilingües trobem que alternen entre les dues llengües i, tal i com molts asseguren, en funció del context i la llengua que parlen amb la gent que els envolta, pensen en català o en castellà.

Pel que fa als usos de la llengua per qüestions purament pròpies, com per exemple escriure un diari personal o fer la llista de la compra, els L1 català i L1 castellà són molt fidels a la seva llengua familiar, amb la qual declaren trobar-s’hi molt més còmodes. Pel que fa als informants bilingües, generalment asseguren que tant els fa una llengua com l’altra, i en el cas bilingüe català-anglès ho reafirma en els usos intrapersonals. Per contra, els bilingües català-castellà, una gran majoria prefereixen utilitzar el castellà pel que fa als assumptes propis, tot i que no en tots els casos.

- E3 (L1 català)

“Quan escrius per tu (un diari personal, notes o la llista de la compra), en quina llengua ho fas?”

Sí, en català. L’únic que moltes vegades quan la meva mare em fa la llista perquè vagi a comprar, l’escriu en castellà. Però si llavors he d’apuntar més coses, jo sempre ho escric en català”.

- E8 (L1 castellà)

“En quina de les dues et sents més còmoda?”

En castellà, per això a casa meva parlo en castellà i quan estic fora de l'escola i tot això...

I quan escrius per tu mateixa en quina llengua ho fas?

En castellà, sempre... perquè és la meva llengua. Em surt així”.

- E8 (L1 castellà)

“Quan escrius per tu mateix eb quina llengua ho fas?”

En castellà, sempre. A l'agenda de l'escola en català però, la resta en castellà”.

- E1 (L1 bilingüe català-castellà)

“Amb quina de les dues llengües et trobes més còmoda?”

Igual més o menys... com la meva família parlo castellà i amb el meu pare català i a l'escola també, doncs no sé... igual.

Amb quina llengua llegeixes més o prefereixes llegir? I quan escrius per tu mateixa amb quina llengua ho fas?

Amb castellà, des de ben petita. No sé, m'ha sigut sempre més fàcil llegir en castellà que en català. I quan escric no sé, la llista de la compra, potser la faré en castellà perquè les paraules em surten més en castellà”.

- E9 (L1 bilingüe català-castellà)

“Amb quina llengua et trobes més còmode, català o castellà?”

Ehm... en castellà, sempre.

Tant oral com escrit?

Sí, tot...

I quan escrius per tu mateix amb quina llengua ho fas?

En castellà, sempre”.

- E6 (L1 bilingüe català-castellà)

“Si escrius per a tu, en quina llengua prens notes? (llista de la compra, diari personal, anotacions a l'agenda...)

Mm.. en català”.

- E2 (bilingüe català-anglès)

“En quina llengua et sents més còmoda?

En anglès, se'm dóna millor.

Et sents més còmoda també per parlar en anglès que no pas en català o castellà?

Sí, no sé... és més fàcil. El parlo molt des de petita i he vist sempre els dibuixos en anglès, ara les sèries i tot...

Quan escrius per tu mateixa, quina llengua fas servir?

No sé... català o anglès”.

Identitat i consciència lingüística

Gumperz (1982) ja reporta, en referència a les alternances de codi, que molts parlants no semblen ser conscients del seu propi comportament lingüístic atès que neguen l'ús altern de dues o més llengües en un mateix torn de parla. Els informants analitzats en aquest estudi expressen comportaments força diversos en referència a la identitat o la consciència lingüística.

Si ens centrem en la consciència lingüística manifestada pels informants, podem veure que hi ha força diferència depenent de la seva llengua inicial. Per una banda trobem els catalanoparlants de llengua familiar, que declaren sentir-se molt seu el català i que expressen que fins i tot a vegades els molesta convergir cap al castellà, tot i que majoritàriament ho fan igualment. Pel que fa als de L1 castellà, tenen menys consciència lingüística que els catalanoparlants, però s'adonen de quina llengua fan servir i declaren sentir-se llengües pròpies tant el català com el castellà però asseguren sentir-se més còmodes utilitzant el castellà. Els informants bilingües català-castellà són el grup que menys conscient és a l'hora de saber quina llengua fan servir per un context o un altre, no els molesta en absolut canviar de llengua i fins i tot asseguren que en molts casos ni s'adonen de quina llengua estan fent servir. El cas bilingüe català-anglès mostra molta consciència lingüística, prefereix fer servir el català en tots els àmbits, però si ha de canviar de llengua ho fa. Se sent seves les dues llengües familiars per igual, l'anglès i el català.

- E3 (L1 català)

“Et sents més teva el català o el castellà o les dues llengües te les sents igual de teves?”

Em sento més meu el català perquè el tinc de naixement i per tant bueno pues ho faig tot en català i m'ho sento més còmode i més meu.

Però et molesta parlar quan has de canviar de llengua?

Home a vegades sí, perquè a vegades dius: 'Home podries aprendre no ja que véns i fer l'esforç?'. I a vegades si puc no canviar perquè ja m'entenen, no canvio. Perquè sí que em fa una mica de ràbia de vegades, però ho acabo fent”.

- E7 (L1 català)

“El català i el castellà, et sents les dues llengües igual de teves?”

No, més català...

Et sents igual de còmode parlant en una llengua o en l'altra?

Bueno, no, prefereixo el català perquè m'hi sento millor parlant...!

Et molesta canviar de llengua, és a dir, en algun moment fer servir una llengua o una altra?

Bueno, jo crec que no me n'adono, però si que potser em podria molestar una miqueta perquè el català sempre ha sigut la meva llengua i m'hi sento més còmode”.

- E8 (L1 castellà)

“Ets sents les dues llengües igual de teves?”

Sí, sí.. potser més el castellà, però les dues, no tinc problemes per fer servir el català.

Et molesta en algun moment fer servir una llengua o una altra?

No, no... no”.

- E9 (L1 bilingüe català-castellà)

“Et sents les dues llengües igual de teves? O més una que l'altra?”

No, les dues me les sento meves, català i castellà, sí... Em sento més còmode utilitzant el castellà, el que passa que amb català com que parlo amb gairebé tothom em sento gairebé millor parlant-lo, però en general m'agrada més expressar-me en castellà.

Et molesta si se t'adrecen en una llengua o amb l'altra, et molesta haver de canviar de llengua?

No, no em molesta, m'és igual, canvio de llengua i ni me n'adono. (...)

Creus que és incòmode haver de triar en quina llengua parles?

Sí, a vegades sí, a vegades és violent haver-ne d'escollir una. I a casa meva ho porten fatal... un vol que parlem castellà i l'altra vol que parlem català..."

- E2 (bilingüe català-anglès)

"Quina diries que és o quines són les teves llengües?"

Anglès i català.

Et molesta si se t'adrecen en una llengua que no és la teva? O no tens cap problema en canviar de llengua?

No, m'és igual, no em molesta, si la conec igual quasi".

Pel que fa a la identitat, podem observar força varietat entre els informants. En general tots se senten catalans, i el sentiment espanyol varia força depenent de la seva llengua inicial. Pel que fa als L1 català, declaren sentir-se molt catalans en general, tot i que en algun cas també catalans i espanyols. Pel que fa als L1 castellà, se senten catalans i espanyols i, en el cas de l'informant nascut fora de Catalunya, català, espanyol i peruà. En el cas dels bilingües la cosa ja varia una mica més depenent del subjecte, varien bastant quant a identitat. N'hi ha que se senten només catalans, n'hi ha que catalans i espanyols i un fins i tot declara que és un tema complicat i que dins la seva família és un problema constant i no sabia com definir-se. En el cas de l'informant bilingüe català-anglès, se sent catalana i xinesa, d'on va ser adoptada des dels 2 anys.

- E5 (L1 català)

"Et sents català? Et sents espanyol? Et sents català i espanyol?"

No, català, em sento català... català".

- E7 (L1 català)

"Què et sents català, espanyol, català i espanyol, altres...?"

Català. Principalment sí, una miqueta espanyol però sobretot català”.

- E8 (L1 castellà)

“Què et sents catalana, espanyola, catalana i espanyola, altres...?”

Catalana i espanyola, sí”.

- E10 (L1 castellà)

“Què et sents català, espanyol, català i espanyol, peruà...?”

Tot. He nascut al Perú i em sento peruà però fa molts anys que visc aquí i és on tinc els amics i la família més propera, així que també em sento català i espanyol”.

- E1 (bilingüe català-castellà)

“Què et sents catalana, espanyola, catalana i espanyola, altres...?”

Catalana i espanyola, sí”.

- E6 (bilingüe català- castellà)

“Et sents català? Et sents espanyol? Et sents català i espanyol?”

No, em sento català, sí, no sé... encara que el meu pare sigui espanyol em sento català. Al parlar més el català i al saber més cultura catalana i això... em sento més català”.

- E2 (bilingüe català-anglès)

“Et sents catalana, espanyola, catalana i espanyola, escocesa, xinesa...?”

No m'ho he plantejat mai... suposo que em sento catalana i xinesa”.

Hipotètics usos futurs

L'adopció de l'ús social de la segona llengua s'efectua quan hom entra en contacte amb parlants habituals d'aquesta llengua, ja sigui companys d'estudi o bé en el món del treball (Bretxa i Parera, 2003). L'estudi que ens ocupa analitza informants d'entre 13 i 15 anys i que, per tant, es troben encara en l'Educació Secundària Obligatoria. Per tal d'esbrinar els usos fora del context escolar i fer el salt al món laboral, acadèmic superior o la llengua amb la parella o els fills, se'ls ha preguntat per hipotètics usos futurs. I és que no podem

saber en la llengua que parlaran quan hagin surtin del context escolar, però sí en quina estan disposats, almenys ara, a fer-ho. Per tal d'analitzar els seus hipotètics usos futurs, hem distingit la llengua que creuen que faran servir als estudis superiors, la usada en el món laboral i la usada amb la hipotètica parella i/o fills.

A. Hipotètics usos lingüístics en estudis superiors

En general els informants analitzats en aquest estudi es mostren partidaris de continuar estudiant en català o, en qualsevol cas, troben interessant fer-ho en anglès. Els informants de L1 català en gairebé cap cas consideren el castellà com a opció de llengua dels estudis, i asseguren que si seguissin estudiant ho farien en català o bé en anglès. Pel que fa als L1 castellà, els és indiferent seguir estudiant en català o en castellà i si fos en anglès també els semblaria adequat. En molts casos consideren que, tot i que el castellà és la seva llengua, ja s'han acostumat al català com a llengua utilitzada als estudis. Els informants bilingües català-castellà asseguren que se senten còmodes amb les dues i en general no mostren preferència en l'àmbit d'estudi per cap de les dues. En el cas bilingüe català-anglès, s'imagina continuant estudiant en català però assegura que amb l'anglès tindria moltes més sortides.

- E3 (L1 català)

“Hipotèticament, si volguessis estudiar després de l'institut, en quina llengua creus que ho faries?”

En català o en anglès, en anglès també estaria bé”.

- E4 (L1 català)

“Si en un futur continuessis estudiant, en quina llengua creus que ho faries?”

Suposo que continuaria amb el català... com que sempre m'he acostumat a l'escola en català i tot... doncs el català seria el més normal”.

- E8 (L1 castellà)

“Si després de l’institut volguessis estudiar alguna cosa més, en quina llengua creus que ho estudiaries?”

Ui, no ho sé, em seria igual... suposo que seria en català com tot... però em seria igual català o castellà perquè en sé igual”.

- E1 (L1 bilingüe català-castellà)

“Si després de l’institut volguessis estudiar alguna cosa més, en quina llengua creus que ho estudiaries?”

No ho sé... en català suposo... perquè penso que estudiaria aquí i llavors seria en català, tipus l’escola, que es parla en català. Però si fos fora, en castellà o anglès”.

- E9 (bilingüe català-castellà)

“Si després de l’institut volguessis estudiar alguna cosa més, en quina llengua creus que ho estudiaries?”

Jo crec que en castellà, perquè em sento més còmode parlant. Parlo amb menys gent però el practico més... m’agrada més, trobo que hi ha més coses escrites en castellà i tot... i gaudeixo més llegint en castellà que en català”.

- E2 (bilingüe català-anglès)

“Si després de l’institut volguessis continuar estudiant, en quina llengua ho faries?”

En català o en anglès, depèn de què estudiés. Depèn de què estudiï és millor en anglès o en català... no sé...”

B. Hipotètics usos en el món laboral

El món laboral és un altre dels àmbits que condicionaran les dinàmiques sociolingüístiques i els usos dels informants analitzats un cop acabin l’etapa escolar on es troben actualment. Se’ls ha demanat per la llengua en la que s’imaginien que parlaran en l’àmbit laboral, i el castellà és la llengua predominant en les seves respostes. Tot i que els L1 català són partidaris de fer servir el català o el castellà, sempre ho supediten a la

llengua de la gent amb la qual treballin. Pel que fa als L1 castellà, sens dubte asseguruen que en el món laboral faran servir el castellà. Els informants bilingües català-castellà es decanten més cap al castellà com a llengua d'ús en el món laboral i el cas bilingüe català-anglès no contempla el castellà a la feina, sinó que creu que la llengua a la feina serà el català o l'anglès.

- E3 (L1 català)

“En cas que et posis a treballar, en quina llengua creus que ho faràs?”

Clar és que depèn... Si treballo a Catalunya intentaré parlar en català l'únic que depèn, clar, si el jefe és castellà o qualsevol cosa, hi parlaré castellà. Però la meva idea seria parlar en català”.

- E8 (L1 castellà)

“Quan tinguis una feina, en quina llengua t'imagines que parlaràs?”

En castellà. Per treballar i pels companys de feina i tal... sí, en castellà”.

- E6 (L1 bilingüe català-castellà)

“Quan treballis, en quina llengua creus que ho faràs? Què parlaràs amb els companys?”

Emm... en principi castellà, perquè per conèixer la gent..i quan anés veient que alguns parlen català doncs hi parlaria català... no sé... potser sí que parlaria català al principi... no sé, crec que en castellà per saludar i això i després ja començaria a parlar en català”.

- E2 (L1 bilingüe català-anglès)

“Quina llengua creus que faràs servir a l'hora de treballar?”

Si treballés aquí en català, si treballés fora en anglès”.

C. Hipotètics usos amb la parella i/o fills

Un altre dels àmbits que hem tingut en compte a l'hora d'analitzar els hipotètics usos futurs dels informants estudiats és la de la parella i els fills. La dinàmica sociolingüística que es creï dins l'àmbit de la parella o la família nuclear també determinarà els usos

lingüístics futurs d'aquests informants. En cas que tinguin fills, també és interessant veure quina disposició tenen a transmetre la seva llengua familiar.

Els informants estudiats L1 català asseguren que, en l'àmbit de la parella, la llengua que hi parlarien dependria de la L1 del cònjuge, però que als fills els transmetrien el català. En cas dels informants L1 castellà, admeten que parlarien castellà o català amb la parella sempre depenent de la L1 del cònjuge i que als fills els voldrien transmetre el castellà, la seva llengua familiar. En el cas dels informants bilingües català-castellà, asseguren que s'adaptarien a la llengua de la parella i que als fills els voldrien transmetre les dues llengües, tal com han fet amb ells. Pel que fa al cas bilingüe català-anglès, també opta per la transmissió de les seves dues llengües familiars, el català i l'anglès, en cas de tenir fills. Pel que fa a la llengua amb la parella, diu que hi parlaria en català.

- E4 (L1 català)

“Si t'aparellessis, amb quina llengua creus que hi parlaries?”

Home, depèn de la llengua que parlés ell...

Si fos castellanoparlant, quina llengua creus que parlariau?

Jo crec que parlariau castellà però a vegades... o sigui... li ensenyaria català perquè clar... és la meua llengua.

Si tinguessis un fill, en quina llengua creus que li parlaries?

En català... sí, segur...”

- E8 (L1 castellà)

“Si tinguessis una parella, amb quina llengua hi parlaries?”

Si ell parlés català, en català. Si parlés castellà doncs castellà.

Si tinguessis fills, en quina llengua t'agradaria parlar-los?

M'agradaria que com jo sabés català i castellà. Com que a l'escola ja aprendria el català doncs jo hi parlaria en castellà”.

- E6 (L1 bilingüe català-castellà)

“Si t'aparellessis amb algú que parlés castellà, en quina llengua creus que hi parlaries?”

Jo amb castellà, com els meus pares...

I si tinguessis un fill, en quina llengua creus que li parlaries?

Crec que en català...”

- E2 (L1 bilingüe català-anglès)

“Si t'aparellessis amb algú amb quina llengua hi parlaries?”

Depèn del que parlés la persona, si fos de fora suposo que en anglès, però si fos d'aquí en català.

Si tinguessis un fill, en quina llengua li parlaries?

El català. Bueno, l'anglès potser també perquè així ja el sabria... no ho sé... li ensenyaria català però també anglès i castellà...”

6. Conclusions

El punt de partida d'aquest estudi era esbrinar com contribueix el sistema educatiu català a les representacions i usos lingüístics de l'alumnat. Comprovar si s'assoleixen els objectius del model de conjunció en català, que són tant la bilingüïtzació de la totalitat de la població escolar (competències adequades en català i castellà al final de l'educació obligatòria) com la promoció de l'ús de la llengua pròpia i tradicionalment minoritzada.

La primera conclusió rellevant que es pot extreure és que efectivament el model educatiu català aporta unes competències adequades tant de català com de castellà i al final de l'etapa obligatòria els alumnes són completament bilingües. Per contra, l'objectiu de la promoció de l'ús del català queda més coix. I és que tot i que el model aconsegueix que l'àmbit educatiu tingui el català com a llengua vehicular i eina de relació, fora de l'escola segueix predominant l'ús del castellà.

La segona conclusió és que la llengua familiar és un agent socialitzador molt important a l'hora de crear hàbits en les dinàmiques sociolingüístiques dins i fora de l'escola. De totes maneres, les dades confirmen que el model de conjunció en català permet el manteniment del català entre els seus parlants nadius i estableix el català com a llengua de relació habitual entre l'alumnat, docents i personal del centre, tinguin o no el català com a llengua familiar.

La tercera conclusió és que els catalanoparlants tendeixen a canviar de codi més fàcilment i convergeixen al castellà, sobretot en àmbits fora del món educatiu. I és que el conjunt d'informants, independentment de la llengua familiar, consideren el català una llengua útil, però sempre vinculat al món acadèmic. Fora de l'àmbit educatiu predomina l'ús del castellà fins i tot pels L1 català, que s'adapten lingüísticament al context amb el qual conviuen.

La convivència social del català es veu afectada pel canvi d'hàbits d'ús fora de l'àmbit educatiu i després d'aquesta etapa. I és que els usos socials acaben afavorint el castellà tot i l'augment de la competència escolar en català. Per tant, la pervivència del català fora

de l'escola dependrà del manteniment d'hàbits d'ús que hi ha dins l'escola i aplicar-lo a la resta d'àmbits de la societat.

L'escola, doncs, col·labora activament en el manteniment del català entre aquells que ja la saben i fa que els que la tenen com a segona llengua l'adoptin en certs àmbits, sobretot l'educatiu. Però cal plantejar-se, si el model només fomenta l'ús del català a l'escola, com fem que sigui una eina de relació i cohesió per al conjunt d'àmbits de la societat. L'escola és una institució fonamental per promocionar la llengua pròpia i tradicionalment minoritzada, però hauria de promoure el seu ús més enllà de l'etapa educativa. Només així s'aprofitaria l'esforç de l'escola per a la catalanització del conjunt de la societat.

Per tal de canviar aquests hàbits d'ús en la societat catalana cal anar més enllà de la formació en competència escolar en català i alterar l'automatització del canvi de codi per part dels L1 català. És a dir, que mantinguin la seva llengua familiar a l'adreçar-se a una persona L1 castellà, a un desconegut o a una persona que percep que pot ser immigrant o nouvingut.

L'objectiu seria aconseguir estendre l'hàbit de parlar en català en tots els infants i joves i l'establiment del català com a llengua de relació dins i fora de l'àmbit escolar entre joves i adolescents. Això permetria que el català a la llarga fos llengua comuna de comunicació i cohesió social en tots els àmbits i grups socials.

7. Bibliografia

BASTARDAS, A. (1985). La bilingüització de la segona generació immigrant. Realitat i factors a Vilafranca del Penedès. Barcelona: La Magrana.

BASTARDAS, A. (1986) Llengua i immigració. La segona generació immigrant a la Catalunya no-metropolitana. Barcelona: La Magrana.

BASTARDAS, Albert (2000). Ecologia de les llengües: Medi, contacte i dinàmica sociolingüística. Barcelona: Proa.

BERGER, P i LUCKHAM, T. (1996). La Construcció social de la realitat : un tractat de sociologia del coneixement / Peter L. Berger i Thomas Luckmann ; [versió catalana de Joan Estruch] Barcelona : Herder

BOIX, E. (1993). Triar no és trair. Identitat i llengua en els joves de Barcelona. Barcelona: Edicions 62

BOIX, E i VILA, F. X.(1998). Sociolingüística de la llengua catalana. Barcelona: Ariel

BRETXA, V, PARERA, M.A. (2012) «Et dóna la base»: Itineraris biogràfics d'adquisició i ús del català del jovent castellanoparlant de Sabadell i Santa Coloma de Gramenet. Publicacions IEC.

CALSAMIGLIA, H, TUSON, E. (2008) Ús i alternança de llengües en grups de joves d'un barri de Barcelona: Sant Andreu de Palomar. Treballs de Sociolingüística Catalana.

Enquesta de serveis municipals (2015). Registre Públic d'Enquestes i Estudis d'Opinió. Departament d'Estudis d'Opinió. Ajuntament de Barcelona.

ERILL, G.; FARRÀS, J. i MARCOS, F. (1992). Ús del català entre els joves de Sabadell. Coneixement, ús i actituds dels estudiants de secundària. Barcelona: Departament de Cultura de la Generalitat de Catalunya.

GALINDO, M, VILA, F.X (2009). Els factors explicatius dels usos lingüístics informals entre l'alumnat català: llengua inicial, xarxes socials, competència i llengua vehicular d'ensenyament. *Noves SL*. Barcelona: Generalitat de Catalunya, hivern del 2009.

GUMPERZ , John J. (1982). Discourse strategies. Cambridge: Cambridge University Press.

MOLLÀ, T. (2002). Manual de sociolingüística. Alzira : Bromera

ROSSELLÓ, C. (2002) Aprendre a triar: L'adquisició de les normes d'ús i alternança de codis en l'educació infantil. Tesi doctoral. Departament de Filologia Catalana. Universitat de Barcelona

ROSSELLÓ, C, GINEBRA. D. (2013) Tries lingüístiques: vuit anys després. L'evolució dels usos lingüístics des de P3 fins a 6è de primària. Treballs de Sociolingüística Catalana.

TORRIJOS, A. (2008). Caracterització sociolingüística dels joves de Catalunya: alguns factors que expliquen els usos lingüístics, a Noves SL. Revista de Sociolingüística.

VILA, F.X (1996) When Classes are Over. Language Choice and Language Contact in Bilingual Education in Catalonia. Tesi doctoral. Brussel·les: Vrije Universiteit Brussel.

VILA, F.X. (1998) Escola i promoció de l'ús: el paper del 'model de conjunció en català'. Revista Llengua i Ús número 11.

VILA, F.X (2000): «Les polítiques lingüístiques als sistemes educatius dels territoris de llengua catalana», Revista de llengua i dret 34.

VILA,F.X (coord.) (2005). Les dades lingüístiques del cens de l'any 2001: alguns dubtes i limitacions . Barcelona: Institut d'Estudis Catalans.

WEINREICH, U. (1953). Languages in contact. New York, Linguistic Circle.

8. Annexos

E1 - E.F

13 ANYS

L1 - CAT I CAST

- En quina llengua parles a casa?

Amb el meu pare català i amb la meva mare depèn, a vegades català i a vegades castellà. La meva mare amb els seus pares parla castellà i llavors amb mi depèn com em parla castellà o català.

- Qui més tens a la família i en quina llengua hi parles?

Amb la família de part de la meva mare hi parlo castellà i per la banda del meu pare també. Amb tothom castellà però amb el pare hi parlo català... Sembla una mica raro... però no sé...

- Què fas al cap de setmana?

Jugo a golf amb el meu pare i amb coneguts seus.

- En quina llengua hi parles amb la gent del golf?

Sempre català.

- Te'n recordes de quan vas aprendre català/castellà i a través de qui?

Mm.. no... no me'n recordo perquè com que a casa ja de ben petita m'han parlat les dues, crec que les he sabut des de sempre...

- Sempre has anat a aquesta escola (Voramar), des de ben petita?

Sí

- Recordes amb quina llengua et parlaven a parvulari?

Català... aquí a l'escola sempre ens han parlat en català. Menys a les assignatures de castellà o amb anglès.

- En quina llengua vas començar a parlar amb els teus companys a l'arribar?

En català, perquè era la llengua que parlàvem a l'escola... i llavors clar, català...

- I amb els mestres? En quina llengua hi parles?

Català, perquè com que les assignatures són en català, doncs català.

- I amb la resta de gent que treballa a l'escola? (Monitors d'extraescolars, de menjador, dones de la neteja...)

Crec que més o menys amb tothom hi parlo català... Bueno, amb una de les dones de la neteja hi parlo castellà.

- Com és que hi parles castellà?

Bueno perquè ella em va començar a parlar en castellà des d'un principi i clar, llavors hi parlo castellà.

- Com és que vas escollir parlar en català amb els teus companys de classe?

No sé... suposo que com que a l'aula parlàvem català doncs després ja seguíem parlant en català...

- Ha canviat la llengua amb els companys des de parvulari que vas entrar a l'escola passant per primària o ara a l'ESO?

No, sempre he parlat català amb els meus companys... no sé...

- Amb tots?

No, bueno, tots no... a lo millor hi ha algun amb qui parlo més castellà però perquè em surt natural, no sé... perquè l'altra persona parla més castellà que no català i clar llavors parlem castellà. I encara que hi parli en català, quan parlem de sèries o fem bromes, em surten molt més en castellà...

- Com respons als professors si et parlen en castellà?

En castellà.

- I si ho fan en català?

Doncs en català.

- Ha arribat gent de fora a la teva classe? Recordes en quina llengua els vas començar a parlar?

Sí, alguna sí.. són les persones amb qui hi parlo castellà.

- I per què hi has parlat castellà al principi?

Perquè al principi el català els hi costava més i clar, jo els hi parlava castellà perquè m'entenguessin millor i llavors ja es va quedar.

- En quina de les dues llengües et trobes més còmoda?

Igual més o menys... com que amb la meva família hi parlo castellà i amb el meu pare català i a l'escola també, doncs no sé... igual.

- I escrivint? Et trobes igual de còmoda en una llengua que en l'altre?

No, en castellà millor, perquè és més fàcil d'escriure i em surt millor. Pels accents... no sé, per tot és més fàcil.

- I en quina llengua llegeixes més o prefereixes llegir? I quan escrius per tu mateixa amb quina llengua ho fas?

Amb castellà, des de ben petita. No sé, m'ha sigut sempre més fàcil llegir en castellà que en català. I quan escric no sé, la llista de la compra, potser la faré en castellà perquè les paraules em surten més en castellà.

- En quina llengua penses?

Depèn, a vegades amb català, en castellà... no t'ho sabria dir.

- Fas més extraescolars a part del golf? En quina llengua ho fas?

Sí, anglès, alemany i bàsquet. Tot amb català, com que és a l'escola amb català, clar...

- Tens amics fora de l'escola? Amb quina llengua hi parles?

Sí... doncs depèn... a vegades en castellà i a vegades en català. Majoritàriament en castellà. Però és depèn, com que són amics dels meus pares i entre ells parlen castellà doncs els seus fills i jo parlem castellà normalment.

- Per què fas servir el català fora de l'escola?

Directament en català, perquè com que estem a Catalunya i tal... em surt en català. Però si una persona em parla castellà doncs jo li parlo castellà.

- Fas servir Internet? Què mires i en quina llengua?

Sí, en castellà sempre. Sèries, pàgines web... sobretot en castellà. Potser alguna que busco per l'escola ja ho faig en català i així no l'he de traduir, però quasi sempre en castellà.

- Quan et trobes algú que no coneixes amb quina llengua t'hi adreces?

Mmm... en castellà, perquè és com més internacional i a més, així segur que m'entenen. És més còmode sinó hauria de canviar depèn de qui...

- Quina o quines són les teves llengües?

Igual català que castellà, les dues me les sento meves. Com que amb el meu pare sempre hi parlo català i amb la família castellà... em sento meves les dues, no només una específica.

- Què et sents catalana, espanyola, catalana i espanyola, altres...?

Catalana i espanyola, sí.

- Et molesta en algun moment fer servir una llengua o una altra?

No, que va, per què? Si les sé les dues... no tinc cap inconvenient.

- Creus que tens la mateixa fluïdesa en una llengua i en l'altra?

Home, jo suposo que tinc més fluïdesa en català perquè és l'idioma que estic parlant tot el dia a l'escola i ja el tinc més interioritzat... però en castellà també ho faig bé.

- Creus que és un avantatge o un desavantatge el fet de ser bilingüe?

Home jo crec que és un avantatge no? Perquè pots expressar-te en dues llengües, el doble que altres nens que només saben una llengua. M'agrada saber dues llengües.

- Si després de l'institut volguessis estudiar alguna cosa més, en quina llengua creus que ho estudiaries?

No ho sé... en català suposo... perquè penso que estudiaria aquí i llavors seria en català, tipus l'escola, que es parla en català. Però si fos fora, en castellà o anglès.

- Quan tinguis una feina, en quina llengua t'imagines que parlaràs?

Si és fora amb anglès però si és aquí suposo que en castellà, perquè és un idioma més útil, a molts més països del món es parla castellà que no català... I encara que fossin d'aquí els companys de feina, jo crec que hi parlaria en castellà.

- Si tinguéssis una parella, amb quina llengua hi parlaries?

Si ell parlés català, en català. Si parlés castellà doncs castellà, no sé... o en anglès el mateix.

- Si tinguéssis fills, en quina llengua t'agradaria parlar-los?

Mm... no sé... crec que intentaria fer el que han fet els meus pares, parlar-los-hi les dues. Sí, perquè així ja sapigués les dues i li seria més fàcil... Jo hi parlaria les dues llengües crec.

E2 - M.M
14 ANYS
L1 - CAT I ANG

- Quina llengua o quines llengües parles a casa?

Amb el meu pare, que és d'Escòcia, anglès. La meva mare és catalana i hi parlo en català.

- Entre ells quina llengua parlen?

Els es van conèixer a Escòcia, així que en anglès, i em van adoptar quan tenia dos anys, de la Xina.

- Qui més hi tens a la família i en quina llengua hi parles?

Els meus avis, els pares de la meva mare, i hi parlo català. La germana de la meva mare també hi parlo en català i amb la meva cosina també.

- Què fas al cap de setmana? Fas extraescolars?

Vaig amb la colla de gegants del barri... i sempre hi parlo català amb la gent d'allà. Segurament algú em parla castellà i jo continuo en castellà, però normalment en català.

- Fas més activitats?

Faig anglès els divendres i toco la gralla.

- En quines llengües hi parles?

A anglès, doncs anglès, i la gralla el profe parla en català.

- Has anat sempre a aquesta escola?

Sí, bueno, abans anava a la guarderia.

- Recordes en quina llengua et parlaven?

Segurament català... no me'n recordo gaire...

- I quan vas començar a parvulari, en quina llengua et parlaven a l'escola?

En català.

- Recordes quan vas aprendre el castellà? A casa o a l'escola, a través de qui?

Doncs suposo que a l'escola perquè a casa no parlava amb ningú castellà... els profes me'n devien ensenyar, no ho sé...

- I ara amb els professors en quin idioma hi parles?

En català.

- Sempre?

Bueno, depèn de quina classe sigui, si és assignatura de castellà castellà, i si és d'anglès doncs anglès.

- I amb els companys?

Català, sempre català.

- I amb la resta de gent de l'escola? (Monitors d'extrescolars, de menjador...)

Sempre en català també.

- Quan vas conèixer els teus companys, t'hi vas adreçar directament en català o vas esperar a saber quina llengua parlaven? Ho recordes?

No sé, sempre pensava que almenys sabrien català perquè a l'escola tot és en català, per tant, hi parlo català.

- Si un professor se t'adreça en castellà, en quina llengua li respons?

En castellà, clar.

- I si ho fa en català?

En català.

- Ha vingut algun nen de fora a la teva classe? Recordes en quina llengua hi has parlat?

Aquest any ha vingut un nen nou que no parlava en català i començava a parlar el castellà. Els profes i tots li parlàvem castellà perquè clar, ens entenia millor.

- En quina llengua et sents més còmoda escrivint?

En anglès, se'm dóna millor.

- Et sents més còmoda també per parlar en anglès que no pas en català o castellà?

Sí, no sé... és més fàcil. El parlo molt des de petita i he vist sempre els dibuixos en anglès, ara les sèries i tot...

- Quan escrius per tu mateixa, en quina llengua ho escrius?

No sé... català o anglès.

- Fas servir Internet? En quina llengua normalment?

Si parlo per xat en català, perquè parlo amb amics meus. Si miro sèries o busco coses per internet sempre amb anglès perquè ho trobes més fàcilment. Però si és per fer els deures ho busco en català.

- Quan t'adreces a algú per primera vegada amb quina llengua ho fas?

Començaria amb català i si no m'entenen, doncs en castellà.

- Si vas a comprar, en quina llengua preguntes?

En català.

- I si et responen en castellà, en quina llengua segueixes parlant?

En castellà, si ells parlen castellà doncs canvio.

- I amb els teus veïns? Amb quina llengua hi parles?

En castellà, ells parlen en castellà i jo també els hi responc en castellà.

- Quina diries que és o quines són les teves llengües?

Anglès i català.

- Consideres que ets trilingüe en el teu cas?

Sí, perquè més o menys tinc tres llengües que sé des de sempre i les puc parlar bé.

- Creus que és un avantatge o un inconvenient?

Un avantatge, perquè saps més idiomes que l'altra gent...

- Et sents catalana, espanyola, catalana i espanyola, escocesa, xinesa...?

No m'ho he plantejat mai... suposo que em sento catalana i xinesa

- Et molesta si se t'adrecen en una llengua que no és la teva? O no tens cap problema en canviar de llengua?

No, m'és igual, no em molesta, si la conec igual quasi.

- Creus que tens les mateixes competències en català, castellà i anglès?

No, en castellà no. No m'agrada gaire escriure o parlar en castellà...

- Si llegeixes en quina llengua ho fas o prefereixes?

Anglès o català, sempre.

- Estàs contenta de ser trilingüe?

Sí, és un avantatge perquè l'anglès en sé més que els companys...

- Si després de l'institut volguéssis continuar estudiant, en quina llengua ho faries?

En català o en anglès, depèn de què estudiés. Depèn de què estudiï és millor en anglès o en català... no sé...

- Quina llengua creus que faràs servir a l'hora de treballar?

Si treballés aquí en català, si treballés fora en anglès.

- Creus que és una llengua útil el català?

Sí, si vius aquí ho és bastant.

- Si t'aparellessis amb algú amb quina llengua hi parlaries?

Depèn del que parlés la persona, si són de fora suposo que en anglès, però si són d'aquí en català.

- Si tinguéssis un fill, en quina llengua li parlaries?

El català. Bueno, l'anglès potser també perquè així ja el sabria... no ho sé... li ensenyaria català però també anglès i castellà...

E3 - G.M
15 ANYS
L1 - CAT

Quina llengua parles a casa?

En català.

Amb tothom?

Sí, Amb el pare, la mare i el meu germà en català. Bueno llavors hi ha una dona de fer feines, i hi parlo castellà.

Qui més hi ha a la teva família? Amb quina llengua hi parles?

Tinc un avi, una àvia i des que va morir la meva àvia també passem molt temps amb la germana del meu avi, i hi parlo català. Amb tota la família parlo en català però la família de la meva mare entre els adults parlen en castellà.

Tens avis de part de mare? Hi parles català també o castellà?

No, no tinc avis. Parlo en català amb els tiets i ells amb mi també, però entre ells parlen en castellà perquè són d'aquí però els seus avis eren un de Castelló i un altre de Terol.

Què fas fora de l'escola, amb qui et relaciones els caps de setmana?

Amb la família, amb els amics...

I amb què hi parles amb els amics?

En català, sempre.

Sempre has anat a aquesta escola?

Sí.

Recordes en quina llengua et van parlar quan vas arribar?

En català.

Recordes com i quan vas aprendre castellà? Va ser a l'escola o a casa?

Jo vaig aprendre castellà sobretot tenint dones a casa que feien les feines. Perquè per exemple els meus pares m'han explicat que quan tenia dos anys vam anar a Madrid i es veu que al metro una senyora em va preguntar 'Cuántos años tienes?' i es veu que jo vaig respondre en català perquè encara no sabia parlar en castellà.

Creus que vas aprendre el català a l'escola o escoltant els teus tiets?

Sobretot de sentir-lo a casa, perquè els meus pares entre ells també parlen castellà. Es van conèixer en un grup d'amics d'un poble de Castelló que hi anem cada estiu i a la colla d'amics tots parlaven en castellà.

Tu hi convius amb aquests amics i els seus fills? Hi tens contacte? Amb quina llengua?

Normalment no hi parlo però si als estius són al poble parlo més en castellà perquè hi ha gent que parla en català i n'hi ha que en castellà perquè hi ha valencians i gent que parla més castellà que no pas català.

En quina llengua vas començar a parlar amb els teus companys de classe? Per què? Ho recordes?

En català, perquè sempre l'he tingut de llengua de naixement. Penso en català i ho faig tot en català, per tant doncs parlo en català amb la gent.

En quina llengua et parlen els professors de l'escola?

En català.

I en el cas que et parlin en castellà, amb quina llengua respones?

Vols dir a classe de castellà no? Perquè els profes sempre parlen en català si no és que és classe de castellà o anglès. O sigui, que em parlen català i responc en català, menys si és classe de castellà, que ho faig en castellà.

Ha vingut gent de fora a la vostra classe al llarg de la teva estada aquí?

Sí, va venir una nena d'Ucraïna.

Recordes en quina llengua s'hi dirigien els professors i en quina llengua hi parlàveu vosaltres?

Sí, amb ella parlàvem en castellà, perquè suposo que al venir a Espanya doncs va aprendre primer el castellà. Tot i que sí que sabia parlar en català, durant la major part del temps li vam parlar en castellà. Però al final sí que parlava en català.

Quina és la llengua amb que et trobes més còmode?

En català.

Tant oral com escrit, llegit...?

Sí, parlo en català, escric en català, llegeixo sempre en català...

Penses en català?

Sí, podria posar-me a pensar en castellà però no em surt.

Quan escrius per tu (un diari personal, notes o la llista de la compra), en quina llengua ho fas?

Sí, en català. L'únic que moltes vegades quan la meva mare em fa la llista perquè vagi a comprar, l'escriu en castellà. Però si llavors he d'apuntar més coses, jo sempre ho escric en català.

Xateges? Amb quina llengua ho fas?

Sempre ho faig en català. Bueno, hi ha una nena de l'altra classe que és sudamericana i amb qui a vegades parlem castellà i a vegades català... depèn. Tampoc és que parlem molt, però quan ho fem, no sé, com surt.

Què fas d'extraescolars?

Alemanys i atletisme.

On ho fas?

Alemanys a l'escola i atletisme a la Mar Bella.

Amb quina llengua parla el monitor? I els companys? En quina llengua hi parles tu?
L'entrenador parla en català. Allà se sent molt castellà però jo hi parlo en català. Moltes vegades fins i tot n'hi ha que em parlen en castellà però jo responc en català.

Per què creus que ho fas?

Últimament des que les noies a casa fan menys hores perquè ja ens hem fet grans, aleshores estic començant a parlar menys castellà i cada cop ho faig més lent...

No t'hi sents còmode? O per què prefereixes parlar en català?

Tinc més fluïdesa i no sé, m'agrada més.

Si vas a comprar, quina llengua fas servir per preguntar o saludar?

Normalment ho faig en català però per exemple l'altre dia vaig veure que el tio tenia molta pinta de sudamericà i aleshores li vaig preguntar en castellà. Però moltes vegades si són estrangers també els hi parlo en català.

Tens veïns? En quina llengua hi parles?

Amb els del davant hi parlo català perquè són catalans però els de sota són argentins i per tant hi parlo castellà.

Avui per exemple, te'n recordes amb qui has parlat a l'hora del pati? Em podries dir amb quina llengua has parlat amb 5 companys de classe al llarg del dia d'avui?

És que avui per exemple amb tothom qui he parlat ho he fet en català.

I a classe d'alemany, amb tothom hi parles català?

Sí, sí.

Com et sents? Català? Espanyol? Català i espanyol?

Jo català.

Per què?

No sé, em sento més vinculat amb Catalunya que amb Espanya, més identificat també.

Et sents més teva el català o el castellà o les dues llengües te les sents igual de teves?

Em sento més meu el català perquè el tinc de naixement i per tant bueno pues ho faig tot en català i m'ho sento més còmode i més meu.

Però et molesta parlar quan has de canviar de llengua?

Home a vegades sí, perquè a vegades dius: 'Home podries aprendre no ja que véns i fer l'esforç?'. I a vegades si puc no canviar perquè ja m'entenen, no canvio. Perquè sí que em fa una mica de ràbia de vegades, però ho acabo fent.

Creus que tens el mateix nivell/competència de català i de castellà?

Bueno en català puc tenir una mica més de fluïdesa, però el castellà també perfectament i no tinc cap problema.

Creus que és un avantatge o un desavantatge el fet de ser bilingüe?

Un avantatge.

Per què?

Per dues raons: Perquè el castellà és com la segona llengua més parlada del món i l'altra però sempre s'ha dit que parlar dues llengües ens fa més capaços d'aprendre'n més.

Hipotèticament, si volguessis estudiar després de l'institut, en quina llengua creus que ho faries?

En català o en anglès, en anglès també estaria bé.

Per què creus?

Perquè potser a l'hora de trobar feina així en càrrecs més internacionals doncs a lo millor potser seria més útil.

En cas que et posis a treballar, en quina llengua creus que ho faràs?

Clar és que depèn... Si treballo a Catalunya intentaré parlar en català l'únic que depèn, clar, si el jefe és castellà o qualsevol cosa, hi parlaré castellà. Però la meva idea seria parlar en català.

En cas hipotètic que t'aparellessis amb algú i aquesta persona fos castellanoparlant, en quina llengua creus que hi parlaries?

Doncs... no ho sé, suposo que faríem lo típic de parlar com mig-mig.

I si tinguessis fills, en quina llengua hi parlaries?

En català, segur, com els meus pares amb mi.

E4. E.R
15 ANYS
L1 – CAT

- Quina llengua parles a casa?

En català.

- Amb qui vius? Quina llengua hi parles?

Visc amb el meu pare, la meva mare i el meu germà i parlo català amb tots.

- Quina llengua parlen els teus pares entre ells?

Català.

- Qui més hi ha a la teva família i amb quina llengua hi parles?

Doncs tiets i cosins i tothom en general parlem català... ah bueno... excepte el meu avi de part de mare, que hi parlo castellà perquè és d'Astúries. Porta anys aquí però no s'ha adaptat diguéssim...

- La teva mare ja va néixer aquí o a Astúries?

No, la meva mare ja va néixer aquí.

- I amb els tiets i cosins?

Hi parlo tots en català sempre.

- Quines activitats fas fora de l'escola i en quina llengua les fas?

Faig judo i teatre.

- Amb quines llengües t'ho fan?

El teatre en català i el judo depèn perquè hi vaig a dos llocs. A un sí que es fa en castellà perquè està a un barri més... que parlen castellà, però a l'altre lloc en català.

- I amb la gent de judo i de teatre en què hi parles?

Depèn, molts com que saben que jo parlo català em parlen en català, altres em parlen en castellà...

- Recordes quan vas arribar a Voramar?

Sí, a p3.

- Te'n recordes de quina llengua et van parlar?

En català suposo....

- Recordes si vas aprendre el català a l'escola o amb el teu avi o quina és la relació que tens amb el castellà?

Jo crec que sempre he viscut amb els dos idiomes bastant... igual... perquè com que a casa la tele moltes vegades es veu en castellà...

- Quina llengua et parlen els professors?

En català, menys a les classes de castellà que ens parlen en castellà i a les d'anglès, en anglès.

- En quina llengua respons si un professor se t'adreça en català?

En català.

- I si ho fa en castellà?

En castellà.

- En quina llengua parles amb la resta de gent que forma part de l'escola? (Monitors d'extraescolars, monitors de menjador, personal de neteja...)

Depèn de la persona... jo contesto amb l'idioma que em parlen si sé contestar en aquell idioma... o sigui que si em parlen castellà doncs hi parlo castellà i sinó català.

- Ha arribat gent de fora a la teva classe? Amb quina llengua li heu parlat?

En castellà. No sé perquè... tenim la tendència de parlar-li castellà a un nou encara que estigui aquí... els profes també, no sé...

- Has canviat la llengua quan ja ha après català o li has seguit parlant en castellà?

He seguit parlant en castellà... perquè ja havíem començat així i clar...

- En quina llengua t'adreces quan vas a comprar?

A vegades, si vaig a un paki o veig que la persona és de fora, doncs sí que li parlo castellà... si la dependenta és catalana, en català.

- I si no ho saps, en quina llengua t'hi adreces?

En castellà, perquè segur que t'entenen i és més ràpid. Si el conec doncs hi parlo en català, però sinó, en castellà.

- Et molesta haver de canviar de llengua?

No, m'és igual perquè les sé fer servir les dues...

- En quina llengua et sents més còmoda?

Amb el català perquè és la que he fet servir a casa i tot... Em surt millor.

- Quan escrius per tu, quina llengua t'estimes més fer servir?

Mm.. el català, sí, català.

- En quina llengua navegues per Internet?

Mm... depèn. A vegades si és més un treball en una llengua en concret doncs ho busco en aquella llengua. Però coses així més generals doncs ho busco en castellà.

- Per què?

Perquè crec que puc trobar més respostes que no amb català...

- Tens veïns? Amb quina llengua hi parles?

N'hi ha uns que parlen català i hi parlo català i uns que parlen castellà, i parlem castellà.

- Amb quina llengua creus que penses?

Jo crec que amb les dues... perquè a vegades penso en català però de sobte veig una cosa i començo a pensar en castellà...

-Amb quina llengua parles amb els teus amics?

Mm.. en català.

- Amb tots?

Bueno, n'hi ha amb alguns que són de família castellana i aleshores els hi parlo sense pensar en castellà, i amb altres que els hi parlo català.

- Quan us veu conèixer veu decidir parlar en castellà?

No, no sé... va sortir així i aleshores sempre s'ha quedat així.

- Ets sentis catalana? Catalana i espanyola? Espanyola...?

Mm... catalana. Em sento d'aquí, o sigui, els meus pares són d'aquí, jo vaig néixer aquí...

- Et sentis més teu el català que el castellà, o a l'inrevés o les dues iguals?

Em sento bastant les dues iguals...

- Et sentis igual de còmoda parlant el català i el castellà? Tens la mateixa fluïdesa?

Bueno... a vegades noto que amb el castellà m'embarbusso una mica al parlar-lo.. més que el català. Com que sóc de parlar molt ràpid, em lio a vegades...

- Creus que ser bilingüe és un avantatge o un inconvenient? Seria tot més fàcil si només tinguéssim una llengua?

No, sí, perquè si et trobes en alguna situació pots parlar les dues llengües i clar... és útil.

- Si en un futur continuessis estudiant, en quina llengua creus que ho faries?

Suposo que continuaria amb el català... com que sempre m'he acostumat a l'escola en català i tot... doncs el català seria el més normal.

- Quan et posis a treballar, quina llengua creus que faràs servir a la feina?

Mm.. no sé, suposo que el català o el castellà.... depèn del tipus de feina i la gent amb qui treballi...

- Si t'aparellessis, amb quina llengua creus que hi parlaries?

Home, depèn de la llengua que parlés ell...

- Si fos castellanoparlant, quina llengua creus que parlaríeu?

Jo crec que parlaríem castellà però a vegades... o sigui... li ensenyaria català perquè clar... és la meva llengua.

- Si tinguessis un fill, en quina llengua creus que li parlaries?

En català... sí, segur...

- Em podries dir 5 persones amb les que hagis parlat avui i en quina llengua ho has fet?

He parlat amb la Marina, en castellà, amb la Vica també en castellà, amb la Vera en català i amb la meva mare i el meu germà en català.

- A la classe d'alemany en quina llengua parles amb els companys?

En català amb tots... sí...

- Quan xateges, amb quina llengua parles?

Depèn de amb qui parlo... i la llengua que parlem normalment.

- Si et trobes algú pel carrer per primera vegada, en quina llengua li demanes normalment? Què et surt?

Crec que castellà... perquè és més probable que et pugui contestar en castellà, si ho fas en català pot ser que ho hagi de repetir...

- I si has de parlar amb algú que no has parlat mai d'aquí a l'escola, en quina llengua ho fas?

En català, perquè aquí sempre ens han parlat en català i aquí ja tens el xip posat de parlar en català i a vegades al carrer doncs més el de parlar en castellà...

E.5 - M.M
13 ANYS
L1 CAT

- Quina llengua parles a casa?

En català.

- Amb tothom? Amb qui vius?

Visc amb el meu pare, la meva mare i la meva germana i amb tots hi parlo català.

- Els teus pares entre ells en quina llengua parlen?

En català.

- Qui més hi ha a la teva família (avis, tiets, cosins...)?

De part del meu pare tenim l'avi i l'àvia i de part de la meva mare només l'avi.

- Amb quina llengua parles amb ells? I ells amb els teus pares?

Els avis parlen català perquè són d'aquí, i clar, amb els meus pares també hi parlen català.

- I amb els cosins?

Amb català. Potser cosins segons i això amb algun en castellà, però els primers en català. Ah, bueno, hi ha una cosa que no t'he dit. Amb la meva cangur hi parlo en castellà. Ara ja no ve però hi parlava en castellà, perquè el castellà era una llengua que em costava molt. La comprensió lectora m'anava molt malament... i llavors els meus pares li van demanar que em parlés en castellà. Sabia català però com que era d'Andalusia els meus pares li van demanar que em parlés en castellà perquè n'aprenguéss.

- Què fas els caps de setmana o fora de l'escola?

Faig Handbol.

- I amb quina llengua parles amb l'entrenador i amb els teus companys?

Català, amb tots hi parlo en català.

- Què més fas els caps de setmana?

Vaig a Figaró, que és un poble del Montseny.

- Qui hi tens allà?

Amics, cosins i sobretot cosins segons.

- En quina llengua hi parles?

Català.

- Amb tots?

Sí, sí, amb tots.

- Te'n recordes de quan vas aprendre castellà?

A primària, abans d'arribar a l'escola no sabia castellà.

- El vas aprendre a classe o perquè altres nens el parlaven?

Devia saber el vocabulari més bàsic dels nens però després aprendre a parlar-lo bé, escriure'l i això... al cole.

- Recordes en quina llengua et van parlar els professors quan vas arribar a l'escola?

Sí, en català.

- La resta de gent que treballa a l'escola amb quina llengua hi parles? (monitors de menjador, professors d'extraescolars, conserges, dones de la neteja...)

Amb tots català. Bueno, amb les dones de la neteja a vegades en castellà.

- Per què?

Perquè elles em parlen en castellà i els hi responc en castellà moltes vegades.

- I amb els teus companys? Quina llengua hi parles?

En català. Els nens de la classe que em parlen en castellà els hi responc en castellà, però només un o dos. Amb tots hi parlo en català.

- Per què vas decidir parlar-los en castellà?

No sé, ells van venir i em van parlar en castellà i llavors jo els hi contesto en castellà.

- Si un professor et parla en català en quina llengua li respones?

mm.. depèn. Si és un professor que normalment em parla en castellà, doncs li contestaré en castellà. Però si és un profe que puntualment en parla en castellà doncs li contestaré en català.

- Te'n recordes que hagi arribat algun nen de fora a la teva classe? Amb quina llengua hi heu parlat?

Quasi tots en català, però fa poc va venir un nen que el seu pare havia trobat feina per aquí i era de la resta d'Espanya, no sé d'on, i parlava només en castellà, no entenia res en català. Llavors els profes hi havien d'estar com molt a sobre seu però llavors el seu pare va trobar feina a Las Palmas i va estar màxim dues o tres setmanes i se'n va anar.

- Recordes algun nen que hagi vingut de fora però d'un altre país, que no sigui Espanya?

A P4 hi havia un xinès.

- Recordes en quina llengua li parlàveu?

Ell volia que li parléssim català perquè en volia aprendre, però a vegades hi parlàvem castellà, quan volíem que ho entengués.

I també va venir un argentí... però va venir també super poc temps.

- En quina llengua creus que et trobes més còmode parlant?

En català.

- Creus que t'ha costat d'aprendre el castellà?

Sí, d'escriure'l sí. Perquè em lio amb el és en català i l'es en castellà i coses d'aquestes que els hi fico accent... i els hiats... coses d'aquestes sempre ho escric com en català...

- I el que seria la fluïdesa en el parlar el castellà?

No tinc accent de castellà... és com un accent català... és castellà amb accent català.

- Si has d'escriure per tu mateix en quina llengua ho fas? (Llista de la compra, diari personal, notes a l'agenda...)

Bueno llista de la compra no en faig. L'agenda... en català. Bueno depèn, a vegades si estic molt ficat en l'assignatura, si estic fent castellà i portem tres quarts d'hora fent castellà, ho escric en castellà.

- Escrius correus electrònics, xats...? En quina llengua ho fas?

En català. Bueno, a vegades 'idioma whatsapp', però normalment ho escric bé.

- Per què fas servir el català fora de l'escola? I el castellà?

El català per tot. El castellà.... a vegades per algunes botigues que el venedor només sap castellà o coses d'aquestes...

- Tu quan vas a comprar amb quina llengua t'hi adreces?

Depèn de si el venedor parla català o castellà.

- I si no l'has vist mai abans i no saps si sap català o no, amb quina llengua t'adreces?

En castellà, sí, perquè així m'asseguro. Però normalment ja conec a les botigues que vaig i ja sé si he de parlar en castellà o en català.

- Tens veïns? En quina llengua hi parles?

Sí, en català amb la majoria.

- Et sents català? Et sents espanyol? Et sents català i espanyol?

No, català, em sento català... català.

- Quina llengua et sents més teva? Català o castellà? O les dues iguals?

Mm... català.

- Per què?

Perquè el castellà quasi no l'utilitzo, només quan estem fent castellà o en casos excepcionals.

- Et trobes igual de còmode parlant català que castellà?

No, parlant castellà a vegades dic catalanades però molt bèsties... i llavors la persona no ho entén.

- En tot cas, quan parles català et molesta haver de canviar al castellà?

Bua, no sé... és que em bloquejo alguns cops. No sé com dir una paraula i al final dic una catalanada....

- Creus que tens menys fluïdesa en castellà que no pas en català, doncs?

Sí... bastanta menys.

- Ets bilingüe?

Sí.

- Creus que és un avantatge o un inconvenient?

No, un avantatge, perquè pensa que aquests restaurants que el cambrer no sap parlar català... imagina't que vas sol... no sabries com comunicar-te amb ells... amb anglès?

- Per tant estàs content de saber tant català com castellà?

Sí, sí!

- En l'hipotètic cas que després de l'institut volguessis seguir estudiant, en quin idioma creus que ho faries?

En català... bueno i amb anglès, no ho sé, perquè és la llengua mundial i crec que si estudies amb anglès ja l'interioritzes molt i així ja el fas com una de les teves primeres llengües.

- I en cas que trobessis feina, en quina llengua creus que treballaries?

En català, segur.

- Si t'aparellessis amb algú que parlés en castellà, amb quina llengua creus que hi parlaries?

Estaria incòmode... li parlaria en català perquè n'aprengué i es fotés i així no hauria de parlar castellà.

- Si tinguessis un fill, en quina llengua hi parlaries?

Jo, la meva, el català.

- Em podries dir 5 persones que hagis parlat avui i amb quina llengua hi has parlat?

És que si et dic totes suposo que amb tots en català... però puc buscar casos excepcionals.

- Per exemple...

En castellà a la classe de castellà, amb alemany a classe d'alemany... i amb la resta en català, és que amb tots... En general som un curs molt català...

- A classe d'alemany en quina llengua parles amb els companys?

Jo en català amb tothom...

E.6 - P.N
14 ANYS
L1 bilingüe CAT-CAST

- Quina llengua parles a casa?

En català.

- Amb tothom?

Bueno, el meu pare és madrileny i sempre m'ha parlat en castellà però jo sempre li he parlat en català.

- Tens germans? Amb quina llengua hi parles?

Una germana.... hi parlo català.

- I ella amb el teu pare?

Igual, ella li parla català i ell li parla en castellà.

- I els teus pares, en quina llengua parlen entre ells?

En castellà.

- I mai els hi parles castellà?

Mai, ja m'he acostumat així.

- Qui més hi ha a la teva família? Tens avis, tiets cosins...?

Bueno, sí, estan els meus avis, tinc el meu avi de part del meu pare i els dos avis de part de la meva mare.

- I amb els del teu pare, en quina llengua hi parles?

Clar, en castellà, perquè també són de Madrid i no saben català perquè viuen allà i sinó no m'entenen. La família del meu pare viuen arreu d'Espanya, i llavors clar... amb ells hi he de parlar en castellà perquè no saben català.

- I amb la família de la teva mare?

Tots parlem en català.

- I amb els cosins?

Els de part del meu pare hi parlo en castellà i els de part de mare en català.

- Què fas els caps de setmana fora de l'escola?

Volei.

- On, aquí al barri?

No, o sigui a Barcelona però no al Poblenou... a Vall d'Hebron, just a davant de... al pavelló que es diu Olímpics...

- I amb quin idioma parla l'entrenador?

Emm... en català, bueno, no, l'entrenador amb mi a vegades en català però en general en castellà amb tots perquè molts parlen castellà.

- I amb els companys quina llengua hi parles?

Depèn... si em pregunten en català contesto en català i si em contesten en castellà doncs en castellà.

- Recordes en quina llengua et van parlar quan vas arribar a l'escola?

Jo crec que sempre m'han parlat en català.

- Els mestres?

Sí, els mestres sempre en català.

- I amb els companys?

Crec que alguns hi havien que parlaven castellà perquè encara no s'havien acostumat a parlar en català...

- I amb quina llengua hi parlaves amb ells?

És que jo sempre he parlat en català encara que em parlessin en castellà... com amb el meu pare, saps?

- I la resta de personal de l'escola, amb quina llengua hi parles? (monitors de menjador, professors d'extraescolars, conserges, dones de la neteja...)

En català amb tots... bueno, professors i monitors sempre m'han parlat en català. Però les dones de la neteja sempre m'han parlat en castellà, deuen ser de fora o no sé... i sempre m'han parlat en castellà.

- I tu amb quina llengua hi parles?

En castellà, amb elles sí, no sé...

- Hi va haver algun canvi amb els professors quan vas passar a l'ESO o seguien parlant-te en català?

No, de llengües continuaven parlant igual el català.

- Ha arribat algun nen de fora a la teva classe?

Sí, ha vingut un nen nou que és d'Ucraïna i llavors li costa parlar en català i a vegades sí que li parlem en castellà perquè ho entengui millor.

- I el professor quina llengua li parla?

Bueno depèn... si és la classe de castellà en castellà però normalment en català..

- I a vosaltres us han dit que hi parleu en alguna llengua o la que vulgueu?

No, és que ell ho entén i ho parla però no sé... li costa una mica i llavors doncs no sé... sense voler ja li parlem en castellà perquè ho entengui millor.

- Quina llengua creus que et costa més d'aprendre? O saps igual català que castellà?

Mm... el català potser el sé més perquè des de petit he parlat més català i em costa molt més en castellà traduir-les... encara que el meu pare sigui madrileny, m'ha costat molt...

- Et molesta quan has de parlar en castellà?

No, m'és igual, perquè com que sé parlar en castellà pues... no sé... responc en castellà i ja està.

- En quins casos parles castellà fora de l'escola?

Doncs si em pregunten en castellà majoritàriament respondré en castellà o si li costa el català pues... li parlaré en castellà, perquè hi ha més gent que ho parla i és com més universal, o sigui...

- Si vas a comprar o entres a qualsevol botiga, en quina llengua t'hi adreces?

Jo a alguns llocs en castellà perquè no sé si en català ho entendrà i llavors primer ho dic en castellà i si ell em respon en català doncs ja li responc en català.

- Si escrius per a tu, en quina llengua prens notes? (llista de la compra, diari personal, anotacions a l'agenda...)

Mm.. en català. Bueno, a veure, si estem fent assignatura de castellà ho apunto en castellà.

- Si et trobes algú pel carrer i li has de demanar la hora o on és algun carrer, en quina llengua ho fas?

En català. Bueno, jo crec que per aquí al barri com que sé més o menys que tothom sap català doncs a vegades ho faig en català. Però si és fora, al centre o així, com que no sé si la persona sap català, llavors ho faig en castellà perquè m'entenguin més.

- Navegues per Internet?

Sí.

- En quina llengua ho fas?

Bueno és que clar... sempre m'han dit que ficant-ho en castellà hi haurà més resultats... primer ho fico en castellà i si no ho trobo, en català.

- En quina llengua parles amb els teus amics?

En català, menys a alguns que els hi costa més, com el nen d'Ucraïna, doncs en castellà.

- I en quina llengua xateges?

En català però si és algú de fora o que li costa el català, doncs en castellà.

- En quina llengua parles amb els teus veïns?

En català, tots són catalans.

- Em podries dir cinc persones amb les que hagis parlat avui i amb quina llengua hi has parlat?

Mm... he parlat amb el nen d'Ucraïna en castellà perquè sempre li parlo castellà perquè m'entengui, i la resta en català, sí.

- No tens amics a l'escola amb els que hi parlis castellà?

No...mmm..no.

- A la classe d'alemany parles català amb tothom?

Sí, sempre he parlat català amb tothom.

- Et sents català? Et sents espanyol? Et sents català i espanyol?

No, em sento català, sí, no sé... encara que el meu pare sigui espanyol em sento català. Al parlar més el català i al saber més cultura catalana i això... em sento més català.

- Quina llengua et sents més teva? Català o castellà? O te les sents igual?

No, el català me la sento més meva.. és que no sé, en castellà faig més catalanades o no sé... tinc un accent de català en castellà i em costa bastant més.. i la família se'n riu de mi quan parlo.

- Però et molesta canviar de llengua?

No, això no.

- Consideres que tens igual de fluïdesa en català que en castellà?

Més en català, perquè en castellà a vegades tinc lapsus.

- Consideres que ets bilingüe?

Sí.

- Creus que és un avantatge o un inconvenient?

Un avantatge, perquè si viatjo cap al centre d'Espanya o a algun lloc on no es parli català, podré comunicar-me amb aquella gent.

- Si hipotèticament després de l'institut volguessis continuar estudiant, en quina llengua creus que ho faries?

Emm... osti no ho sé... és que potser per saber parlar més doncs amb anglès...

- I per què?

Perquè és universal i puc anar on vulgui, parlar aquest idioma i que la gent m'entengui.

- Però creus que és útil el català?

Sí, clar, perquè si no hi fos no hi hauria cultura ni res...

- Quan treballis, en quina llengua creus que ho faràs? Què parlaràs amb els companys?

Emm... en principi castellà, perquè per conèixer la gent..i quan anés veient que alguns parlen català doncs hi parlaria català... no sé... potser sí que parlaria català al principi... no sé, crec que en castellà per saludar i això i després ja començaria a parlar en català.

- Si t'aparellessis amb algú que parlés castellà, en quina llengua creus que hi parlaries?

Jo amb castellà, com els meus pares...

- I si tinguessis un fill, en quina llengua creus que li parlaries?

Crec que en català...

E7 - M.M
13 ANYS
L1 - CAT

- En quina llengua parles a casa?

Principalment català, amb tothom, a vegades en castellà. Bueno, i quan la meva mare s'enfada o el meu pare, en castellà.

- Tens germans? En quina llengua hi parles?

Hombre, normalment en català. Sobretot la meva germana petita, parla més en català. En canvi el meu germà gran a vegades parla en castellà.

- Els teus pares en quina llengua parlen?

En català però a vegades en castellà.

- Qui més hi ha a la teva família? En quina llengua hi parles?

Els meus avis, i hi parlo en castellà, de part de pare i de part de mare. Principalment hi parlo castellà i alguna vegada en català.

- Per tant el teu pare i la teva mare parlen castellà amb els seus pares respectius però amb els fills hi parlen català?

Sí.

- Tens tiets i cosins? Amb quina llengua hi parles?

Ehm... en català, sí, en català.

- Quines activitats fas fora de l'escola? En quina llengua?

Faig Handbol i és en català.

- L'entrenador en quina llengua us parla? I amb els companys quina llengua hi parles?

Amb tots en català.

- Fas alguna altra extraescolar?

Sí, faig vela a Cubelles i allà tot és en català.

- Quan vas arribar a Voramar?

A P3.

- Recordes en quina llengua et van parlar quan vas arribar?

En català...

- Recordes com o quan vas aprendre castellà?

Crec que amb la família una miqueta, els avis, lo general, i després amb l'escola en vaig aprendre una miqueta més.

- Recordes en quina llengua et parlaven els professors? I ara en quina llengua ho fan?

Ehm... tan abans com ara sempre en català. Bueno, menys a classe de castellà que parlen en castellà i a anglès en anglès.

- En quina llengua et parlaven els companys quan vas arribar?

Crec que tots en català...

- I ara? Amb què hi parles amb els teus companys de classe?

En català... bueno menys amb un nen que ara ha vingut nou... és d'un altre país i estava en un altre cole abans. Li agrada més el castellà però també sap català... però li parlo castellà perquè em va començar a parlar en castellà...

- I els professors què li parlen?

Bueno, no em fixo massa, però... català, castellà... no sé, lo normal. Però ell respon en castellà.

- Parles castellà amb algú altre a l'escola?

No, diria que no... quasi amb tothom hi parlo català...

- Si un professor se t'adreça en català en quina llengua li respons?

En català.

- I si ho fa en castellà?

Doncs en castellà.

- A part d'aquest nen recordes que hagi arribat més gent de fora a la teva classe? En quina llengua hi has parlat?

Sí, un nen però no me'n recordo d'on és... Parla una miqueta de tot, però com que se sent més còmode en castellà doncs hi parlem en castellà.

- En quina llengua parles amb la resta de gent que treballa a l'escola? (Monitors d'extraescolars, de menjador, dones de la neteja...)

En català... bueno, menys les dones de la neteja m'he donat compte que sí que parlen castellà. No hi parlo molt però si els hi contesto ho faig en castellà.

- En quina llengua et trobes més còmode parlant, en català o en castellà? O les dues?

En català.

- I escrivint? Et trobes igual de còmoda en una llengua que en l'altre?

Hombre si és dins el meu entorn, en català. Però si és Youtube, per exemple, ho escric en castellà, perquè és la llengua general que es parla i clar... perquè ho entengui més gent i suposo que hi ha més gent que sap el castellà perquè és la llengua principal d'Espanya i ho escric així perquè ho entengui tothom.

- Fas servir Internet? Què mires i en quina llengua?

Primer en català, i si veig que no hi ha massa resultat, en castellà. Si en castellà tampoc hi ha molta cosa, llavors ho busco en anglès.

- Em sabries dir què fas en català i què en castellà fora de l'escola?

A casa en català, amb els avis en castellà i si trobo alguna persona pel carrer hi parlaré en castellà suposo.

- Per què?

Bueno, aviam, depèn. Si no ens coneixem massa castellà, si ens coneixem en català.

- Quan et trobes algú que no coneixes amb quina llengua t'hi adreces?

En castellà.

- Per què?

Perquè és la llengua que es parla més i clar, és més fàcil que se sàpiga i no ho hages de repetir...

- Si vas a comprar, també t'hi adreces en castellà?

Depèn, si coneixo els de la 'tenda' hi parlaré en català, però si és la primera vegada que hi entro, en castellà.

- Amb els teus veïns en quina llengua hi parles?

Home... no és que hi tingui molta relació... però n'hi ha un que és com francès i parla castellà perquè clar, ve de fora, i llavors hi parlo en castellà.

- Et molesta canviar de llengua, és a dir, en algun moment fer servir una llengua o una altra?

Bueno, jo crec que no me n'adono, però si que potser em podria molestar una miqueta perquè el català sempre ha sigut la meva llengua i m'hi sento més còmode.

- Què et sents català, espanyol, català i espanyol, altres...?

Català. Principalment sí, una miqueta espanyol però sobretot català.

- El català i el castellà, et sents les dues llengües igual de teves?

No, més català...

- Et sents igual de còmode parlant en una llengua o en l'altra?

Bueno, no, prefereixo el català perquè m'hi sento millor parlant...!

- Creus que és útil ser bilingüe?

Home, sí, bastant, perquè si hi ha algú que no entén el català, hi pots parlar castellà... I et dóna més oportunitats.

- Estàs content de ser bilingüe o preferiries que tot fos en una sola llengua i més fàcil?

No, ja m'està bé...

- Si després de l'institut volguessis estudiar alguna cosa més, en quina llengua creus que ho estudiaries?

Preferiria en català, però si és necessari canviar de llengua canviaria, no és tan greu...

- Quan tinguis una feina, en quina llengua t'imagines que parlaràs?

Suposo que castellà...

- Per què?

Perquè el castellà està com molt... generalitzat, sobretot en les feines. Amics i escola i tot això català... però a la feina, casos serios... en castellà, és més professional.

- Si tinguessis una parella, en quina llengua hi parlaries?

Depèn, si té problemes per parlar en català doncs hi parlaria castellà, perquè jo no hi tindria tants problemes. Sinó, en català.

- Si tingessis fills, en quina llengua t'agradaria parlar-los?

Jo crec que li acabaria parlant en català... però clar, depèn de la llengua de la noia...

- Em podries dir cinc persones amb les que hakis parlat avui i amb quina llengua hi has parlat?

Amb el Francis, que parlem amb anglès perquè és de fora. Amb l'Eduard en català. Amb la meva mare i la meva germana en català. Amb el Quim en català i amb el Marcos en castellà.

- A classe d'alemany en quina llengua parles amb els companys?

En català, sí, amb tothom...

E8 - E.S
14 ANYS
L1 CAST

- En quina llengua parles a casa?

Visc amb la meva mare i amb la meva cosina. Perquè la meva cosina va a la Universitat aquí i com que és de Lloret de Mar doncs viu aquí. I amb les dues hi parlo castellà sempre.

- Qui més tens a la teva família? En quina llengua hi parles?

Tinc pare, tiets, avis, cosins... i amb tothom hi parlo castellà sempre.

- Què fas d'extraescolars o activitats fora de l'escola?

Mm.. alemany, sí, només alemany.

- Què fas i amb qui et relaciones els caps de setmana?

Quasi sempre és estar en família i alguna vegada quedar amb els amics del cole.

- En quina llengua parles amb els teus amics?

Ehm... quasi sempre en català, encara que com ells saben que jo a casa parlo en castellà, em parlen en castellà.

- Quan vas arribar a Voramar? Recordes en quina llengua et van parlar?

Vaig arribar a 6è... I em van parlar en castellà perquè a la professora li vaig dir que jo a casa meva parlava en castellà i llavors li va dir a tots els companys i ells em van parlar en castellà. Però jo ja els hi vaig dir que em podien parlar en català i ara tothom parla en català.

- A l'altra escola on anaves en quina llengua parlaves amb els professors i els alumnes?

A l'altre cole quasi tot era en castellà, mai parlava en català. El sabia però no el parlava amb ningú quasi.

- A Voramar, en quina llengua parles amb els professors?

En català, bueno menys si és classe de castellà que parlem castellà.

- I amb la resta de gent que treballa a l'escola? (Monitors d'extraescolars, de menjador, dones de la neteja...)

Català, a l'escola gairebé tot és en català, és com entrar en una altra dimensió i aquí tot és català i a casa i al carrer sempre en castellà.

- Amb els companys de classe en quina llengua hi parles?

Mm... bueno, depèn de amb qui...

- Em sabries dir per exemple 5 persones amb les que hagis parlat avui i amb quina llengua heu parlat?

Doncs una amiga que es diu Àngela Cerqueda, en català; la Laura Culell en català; la Júlia Mejía en castellà, avui m'ha parlat en castellà; l'Albert Romeo en català i el Pol Escoda en català.

- Amb la persona que hi parles català sempre hi parles català i amb qui ho fas en castellà sempre en castellà?

Sí, sí, sempre. Normalment parlo amb tothom en català, menys si hi ha algun altre nen que a casa també parla castellà, parlem castellà.

- Ha arribat gent de fora a la teva classe? Recordes en quina llengua els vas començar a parlar?

Crec que d'altres països no... bueno, sí, però van arribar a Voramar abans que jo.

- Quan et trobes algú que no coneixes amb quina llengua t'hi adreces?

Al carrer en castellà, sempre. Si és a l'escola potser en català...

- Per què?

bueno, no sé... em surt així...

- Consideres que tens el mateix nivell i la mateixa fluïdesa en català que en castellà?

Home... no, sé més castellà. Perquè amb la família parlo en castellà i clar... no tinc problema en parlar català però el castellà el sé més.

- En quina de les dues et sents més còmoda?

En castellà, per això a casa meva parlo en castellà i quan estic fora de l'escola i tot això...

- I quan escrius per tu mateixa en quina llengua ho fas?

En castellà, sempre... perquè és la meva llengua. Em surt així.

- Fas servir el català fora de l'escola? Per a què?

No, no el faig servir. Només a l'escola.

- Fas servir Internet? Què mires i en quina llengua?

Normalment és per deures, i llavors ho busco amb la llengua de l'assignatura. Si és en català ho busco en català i així ja ho tinc en la llengua que vull; sinó en castellà i també pots trobar més coses.

- Tens veïns? En quina llengua hi parles?

En castellà.

- Què et sents catalana, espanyola, catalana i espanyola, altres...?

Catalana i espanyola, sí.

- Ets sents les dues llengües igual de teves?

Sí, sí.. potser més el castellà, però les dues, no tinc problemes per fer servir el català.

- En quina llengua mires la televisió?

Normalment m'és igual l'idioma però a casa sempre mirem programes en castellà i clar...

- Et molesta en algun moment fer servir una llengua o una altra?

No, no... no.

- Creus que tens la mateixa fluïdesa en una llengua i en l'altra?

Home suposo que en tinc més en castellà perquè el faig servir més... però no sé, més o menys...

- Creus que és un avantatge o un desavantatge el fet de ser bilingüe?

Sí, molt... perquè et pots comunicar amb més gent amb diferents idiomes...

- Estàs contenta de saber català i castellà?

Sí, sí.

- Creus que està bé que a l'escola tot sigui en català?

Sí, sí, per què no?

- Fas servir el català fora de l'escola?

No... no el faig servir per res més a part de l'escola. Però tinc amics que sí, que com que a casa parlen català llavors els hi serveix més perquè amb tothom hi parlen català.

- Si després de l'institut volguessis estudiar alguna cosa més, en quina llengua creus que ho estudiaries?

Ui, no ho sé, em seria igual... suposo que seria en català com tot... però em seria igual català o castellà perquè en sé igual.

- Quan tinguis una feina, en quina llengua t'imagines que parlars?

En castellà. Per treballar i pels companys de feina i tal... sí, en castellà.

- Si tinguessis una parella, amb quina llengua hi parlaries?

Si ell parlés català, en català. Si parlés castellà doncs castellà.

- Si tinguessis fills, en quina llengua t'agradaria parlar-los?

M'agradaria que com jo sabés català i castellà. Com que a l'escola ja aprendria el català doncs jo hi parlaria en castellà.

- A la classe d'alemany en quina llengua parles amb els companys?

En català, amb tots, sí.

- I amb l'Iker per exemple que també és castellanoparlant, en quina llengua hi parles?

No, en català. Mira, com que tothom parla català...

E9 - E.C
13 ANYS
L1 - CAT I CAST

- Amb qui vius i en quina llengua parles a casa?

Visc amb els meus pares i la meva germana. Amb la meva mare parlo català i amb tota la família de la meva mare també, i amb el meu pare parlo en castellà i amb tota la seva família també en castellà.

- En quina llengua parles amb la teva germana?

Doncs depèn... anem alternant. En general potser una mica més en castellà si estem sols, però sinó depèn de amb qui estiguem. Si estem amb la meva mare parlem en català i si estem amb el meu pare parlem en castellà.

- Els teus pares quina llengua parlen entre ells?

Normalment castellà, a vegades la meva mare parla en català, però generalment els dos en castellà.

- I amb els teus tiets, avis, cosins... la resta de família, en quina llengua hi parles?

Amb els avis i tiets de part de pare hi parlo en castellà i els tiets, avis i cosins de part de mare hi parlo en català.

- Què fas els caps de setmana?

Normalment vaig a jugar escacs o sinó també faig algun torneig de pàdel o això...

- En quina llengua fas aquestes activitats?

Quasi sempre en català. Amb el meu entrenador de pàdel hi parlo en castellà però gairebé amb tothom parlo en català a escacs i a pàdel.

- I amb els amics dels escacs hi parles català amb tots?

Sí, bueno, no, amb algun amic hi parlo castellà.

- Per què?

Perquè ell també parla castellà a casa i llavors doncs entre nosaltres parlem en castellà...

- Quan vas arribar a Voramar?

Ei... 2006 crec... sí, o 2005, 2005-2006. A P3.

- Recordes en quina llengua et van parlar a l'arribar?

En català, aquí a Voramar sempre ens han parlat en català.

- En quina llengua vas començar a parlar amb els teus companys a l'arribar?

Gairebé amb tots en català... vaja, diria que tots en català. Jo en general estava acostumat a parlar en català al carrer tot i que em sento més còmode parlant en castellà, perquè m'expresso millor i tot això saps?

- I ara amb els professors? En quina llengua t'hi relaciones?

En català generalment, menys a classe de castellà i a vegades una professora alterna el català i el castellà.

- Com respons als professors si et parlen en castellà?

En castellà, però a vegades en català.

- I si ho fan en català?

Doncs en català.

- I amb la resta de gent que treballa a l'escola en quina llengua hi parles? (Monitors d'extraescolars, de menjador, dones de la neteja...)

En general en català però per exemple amb el conserge i amb les dones de la neteja en castellà, però no sé...

- Tu t'hi adreces en castellà o bé ells et pregunten en castellà i tu els respons en castellà?

Bueno.. ells em parlen en castellà i per això hi parlo en castellà.

- Si t'has d'adreçar a algú per primera vegada aquí a l'escola, en quina llengua ho fas?

En català, a l'escola normalment sempre faig servir el català.

- I si et contesta en castellà què fas?

Doncs continuo en castellà.

- Ha arribat gent de fora a la teva classe? Recordes en quina llengua els vas començar a parlar?

Sí... bueno, de fora no... bueno a veure... a segon crec que va arribar un xinès... i hi parlàvem en castellà crec.

- Per què?

Bueno, perquè vam pensar que si venia de fora i tot li sonaria més el castellà que el català. I també va venir a segon o a tercer un argentí i li parlàvem en castellà perquè clar, era la seva llengua.

- Amb quina llengua et trobes més còmode, català o castellà?

Ehm... en castellà, sempre.

- Tant oral com escrit?

Sí, tot..

- Creus que t'ha costat més d'aprendre una que l'altra?

Bueno.. em costa més d'aprendre el català... no sé perquè...

- I quan escrius per tu mateix en quina llengua ho fas?

En castellà, sempre.

- En quina llengua creus que penses?

Penso en català i en castellà... o sigui, depèn molt de l'ambient. Si estic al cole penso en català però si estic fora del cole sobretot en castellà.

- Per a què fas servir el català fora de l'escola?

Com que estic acostumat a parlar en català a l'escola coses d'aprenentatge i això doncs estic més acostumat a les coses que es tracten d'aprendre doncs de fer-ho en català. A fora el faig servir amb la meva mare i la família de part de mare, els amics d'escacs.

- Per a què fas servir el castellà fora de l'escola?

Per parlar amb el meu entrenador de pàdel, amb el meu pare i la família del meu pare i per anar pel carrer o preguntar qualsevol cosa.

- Quan et trobes algú que no coneixes amb quina llengua t'hi adreces?

En castellà, sempre. Bueno menys si vaig amb la meva mare, llavors pregunto en català el carrer o l'hora o el que sigui...

- Fas servir Internet? Què mires i en quina llengua?

Si veig que són coses que ja m'apareixeran molts resultats ho busco en castellà, si veig que potser serà més complicat de trobar, llavors ho busco en anglès, perquè sé que surten més resultats.

- I si mires alguna sèrie o joc d'entreteniment per Internet, en quina llengua ho fas?

Depèn de la freqüència. Si ho miro un cop a la setmana o així, intento mirar-ho en castellà, però sinó, si és per seguir una sèrie en temps real, ho miro en anglès subtitulat en castellà.

- Tens veïns? En quina llengua parles amb els teus veïns?

Al meu replà hi ha 4 cases. La meva, la de la veïna del costat, que hi parlo més castellà però a vegades català si estic amb la meva mare... i amb els altres veïns hi parlo català.

- Què et sents català, espanyol, català i espanyol, altres...?

A veure... és complicat per mi dir això perquè entre els meus pares hi ha molta tensió per aquest tema... moltíssima. He arribat a viure discussions bestials per culpa de la identitat... la meva mare és molt pro independència i el meu pare hi està molt en contra. Jo em sento primer català i després espanyol pel fet que vaig néixer a Catalunya. Però potser sóc un pèl més contrari que partidari a la independència.

- Et sents les dues llengües igual de teves? O més una que l'altra?

No, les dues me les sento meves, català i castellà, sí... Em sento més còmode utilitzant el castellà, el que passa que amb català com que parlo amb gairebé tothom em sento gairebé millor parlant-lo, però en general m'agrada més expressar-me en castellà.

- Et molesta si se t'adrecen en una llengua o amb l'altra, et molesta haver de canviar de llengua?

No, no em molesta, m'és igual, canvio de llengua i ni me n'adono. A vegades em lio una mica amb la gent nova com per exemple amb el meu profe de mates. Clar, ell ve a casa i primer la meva mare li va parlar en català, després el meu pare en castellà, i després em

va preguntar a mi com volia fer la classe, i jo vaig dir que m'era igual. I llavors això va ser una mica incòmode...

- Creus que és incòmode haver de triar en quina llengua parles?

Sí, a vegades sí, a vegades és violent haver-ne d'escollir una. I a casa meva ho porten fatal... un vol que parlem castellà i l'altra vol que parlem català...

- Creus que tens la mateixa competència en català i en castellà?

Sí, jo crec que sí. A vegades em sento més còmode parlant en castellà però jo crec que el català el parlo igual de bé.

- Creus que és útil ser bilingüe? Per què?

Sí, perquè aquí a Catalunya molta gent parla en català, per tant és molt útil saber-lo. I a la resta d'Espanya parlen castellà, per tant també és útil saber-lo.

- Estàs content de tenir dues llengües pròpies o preferiries tenir-ne només una?

No, sí, sí, m'està bé...

- Si després de l'institut volguessis estudiar alguna cosa més, en quina llengua creus que ho estudiaries?

Jo crec que en castellà, perquè em sento més còmode parlant. Parlo amb menys gent però el practico més... m'agrada més, trobo que hi ha més coses escrites en castellà i tot... i gaudeixo més llegint en castellà que en català.

- Quan tinguis una feina, en quina llengua t'imagines que parlaràs?

Jo crec que depèn molt de l'ambient però jo intentaria fer-ho en castellà perquè se'm dona millor tant parlar com sobretot escriure o fer exposicions en castellà que no pas en català.

- Si tinguéssis una parella, en quina llengua hi parlaries?

No ho sé, depèn molt de la llengua que parlés ella... si ella parlés català doncs suposo que hi parlaria en català, i si parlés castellà doncs en castellà.

- Si tinguéssis fills, en quina llengua t'agradaria parlar-los?

Uf... això per a mi és bastant un dilema. Em costa molt decidir això... perquè en un principi jo intentaria parlar-li en les dues llengües, però seria complicat... suposo que també dependria de la parella, si ella els hi parlés castellà als fills jo ho faria en català perquè el sabessin, i si ella els hi parlés català jo els hi parlaria castellà perquè també el sabessin.

- Em podries dir 5 persones amb les que hagis parlat avui i amb quina llengua ho has fet?

Sí, amb el Marc per exemple hem parlat molt avui i parlem en català. Després amb el Jordi en català també, amb un altre amic meu en català també. Després amb la profe de català en català i a Secretaria abans he parlat en català.

- A classe d'alemany parles en català amb tothom?

Sí, amb tothom hi parlo català... no sé, ja vam començar a parlar així i mira...

E.10 - I.C
15 ANYS
L1 CAST

- Amb quina llengua parles a casa?

Doncs a casa visc amb el meu pare, la meva mare i el meu germà i amb tots hi parlo en castellà.

- Qui més tens a la família i en quina llengua hi parles?

Aquí només tinc la meva àvia, la resta la tinc a Perú, i tots parlem amb castellà.

- Què fas al cap de setmana?

Faig handbol

- En quina llengua parles a handbol?

Català i castellà, depèn amb qui parlo. Amb els amics parlo en català i alguns en castellà i amb l'entrenador amb castellà.

- Quan vas arribar a Voramar?

Doncs a l'arribar a Catalunya, l'any 2007.

- I quin curs feies?

2n de primària

- Recordes amb quina llengua et van parlar a l'arribar?

Mm... jo diria que en català. Aquí sempre m'han parlat en català i per això l'he parlat des de petit.

- En quina llengua vas començar a parlar amb els teus companys a l'arribar?

Els ja es coneixien i quasi tots parlaven en català, així que jo quan en vaig aprendre doncs també hi parlava en català.

- I amb els mestres? En quina llengua hi parles?

Els profes sempre parlen en català, de fet a l'escola tot és en català menys les classes de castellà, les d'anglès i amb tu les d'alemany.

- I amb la resta de gent que treballa a l'escola? (Monitors d'extraescolars, de menjador, dones de la neteja...)

Quasi amb tothom en català, menys l'entrenador de handbol, les dones de la neteja potser però mai hi parlo i la resta amb català.

- Com respons als professors si et parlen en castellà?

En castellà

- I si ho fan en català?

Doncs en català.

- En quina de les dues llengües et trobes més còmode?

Amb castellà.

- Per què?

Doncs perquè és la meua llengua natal i clar, penso en aquesta llengua i m'expresso millor.

- Quan escrius per tu mateix en quina llengua ho fas?

En castellà, sempre. A l'agenda de l'escola en català però, la resta en castellà.

- Fas servir Internet? Què mires i en quina llengua?

Sí, xatejo o busco informació o miro sèries... sempre en castellà, tot.

- Tens amics fora de l'escola? Amb quina llengua hi parles?

Sí, en castellà quasi amb tots. Amb els de l'escola parlo en català però els que tinc fora, sempre en castellà.

- Quan et trobes algú que no coneixes amb quina llengua t'hi adreces?

Si no conec la persona en català, si la conec doncs en castellà. I si és dins de l'escola sempre en català.

- Si vas a una botiga on coneixes la persona que hi treballa en quina llengua t'hi adreces?

Doncs això, com que la conec hi parlo en castellà al barri. Si no la conec li preguntaré en català.

- I si et respon en castellà?

Doncs li seguiré parlant en castellà.

- Tens veïns? En quina llengua hi parles?

En castellà perquè també són castellanoparlants i clar... parlem castellà.

- Què et sents català, espanyol, català i espanyol, peruà...?

Tot. He nascut al Perú i em sento peruà però fa molts anys que visc aquí i és on tinc els amics i la família més propera, així que també em sento català i espanyol.

- Et sents el català i el castellà igual de teus? O una llengua més que l'altra?

Les dues, les dues són les meves llengües perquè són les que faig servir.

- Et sents igual de còmode parlant en català que en castellà?

Sí, sí

- Creus que tens la mateixa fluïdesa en una llengua i en l'altra?

Sí, la veritat és que crec que sí...

- Et molesta en algun moment fer servir una llengua o una altra?

No, m'és igual perquè les sé les dues, així que...

- Creus que és un avantatge o un desavantatge el fet de ser bilingüe?

Un avantatge, crec que és útil, estic molt content de fer servir les dues llengües.

- Si després de l'institut volguessis estudiar alguna cosa més, en quina llengua creus que ho estudiaries?

Jo crec que ho faria en anglès, perquè crec que té més futur seguríssim...

- Si tinguessis una parella, amb quina llengua hi parlaries?

Doncs si ella parlés en català normalment suposo que parlariem en català, si parlés en castellà doncs en castellà. Per mi no hi hauria problema en una o altra llengua...

- Si tinguessis fills, en quina llengua t'agradaria parlar-los?

Jo en castellà perquè és la meua llengua i la de la meua família...

- Quan tinguis una feina, en quina llengua t'imagines que parlaràs?

Potser en castellà... però em seria igual en català o en castellà.